

SANVAITINIS LAIKRASČIŠ.

Nr. 52

SHENANDOAH, PA., & GREATER NEW YORK, N. Y. \$1 d. Gruođio (December) 1903 M.

METAS III.

Vietines žinios.

SHENANDOAH, PA.

Szventes šenandorciečiai gražiai praleido, be peštynių ir didelių gir-tavimų. Kunigėliai per visą Ad-ventą ir pirmą dieną Kaledų dang-įkalbinėjo žmonėms apie blaivybę.

Nekurie salūninkai didžiai buvo rūžiję ant kunigų už draudimą nuo girtybės; bet dabar kiekvienas pri-pažįsta, gerbtinam klebonui kun. Abromajūni teisybę, kad jis gra-žiai mokino.

Pervazevo karas (vagonas) su angliais per J. Buškevičių, kurs ir mirė naktį prieš kočią. Vėlio-nis buvo vienatiniu savo motinos parnam; jo tėvą užmušė kasyklose jėrnai 7 Gruođio.

Pereią utarninką mūsų šv. Jur-gio bažnyčioje buvo dvejys šerme-nys: laišlojo: 1) Petronų Pukienę, kuri pirmą kelį nedėlių užsidėgė drapnas begesindama lemą ir mirė Ashland'o ligonbutyje, šaukėsi kni-gio ir buvo apneptina šv. Sakra-mentais kun. Abromajūnio ir 2) Juo-zą Mikulį iš St. Nicholas 46 metų, mirusį tam pat ligonbutyje nuo kraujo užuolūnimo.

27 d. Gruođio mirė netikėtai J. Birštonas 45 m. Prieš smert šau-kęsi kunigo ir mirė apraipintas šv. Sakramentais. Prigulėlio artie Al-girdo draugijai.

Noriai adre-ą permaintyti, reik paduoti ir senąjį adresą. Jei prie Snišvienijimo kurs priguli, tai reik parasyti, prie kokios knuops, nea-kič syk gyvena viename mieste, o prie kito miesto knuops priguli.

Primename visiems, juog pasibaigus me-tams, reik atnaujinti prenumerata uz laik-rasči.

Pinigus siunčiant, reikia adresuoti: Li-thuanian Cath. Pub. Co., Shenandoah, Pa.

Tautiečiai! Jaigu kuris nori grįžti at-galios į tėvynę, o neturi pinigų, lai kreipėsi pa-mus. Mes kiekvieną nuvesim per 9 dienas į Bremą ar Hamburgą. Tris adynas tik darbo su mažu damokėjimu. Raszyk tuo-jaus ant sekanczjo adre-o:

Columbia Shipping Office
158 Suffolk St., cor. Stanton St.,
New York.

ŽVAIGŽDES AGENTAI

- I. Miluszaszkas, Box 338 Forest City.
- P. Gažaukas, 24 7th Mahanoy City, Pa.
- L. K. Karalius, 525 Columbia ave. Baltimore, Md.
- M. Schermis, 107 Berry St. Brooklyn, N. Y.
- M. Miszkunas, 22 Hartford st. Newark, N. C.
- J. Maczulaitis, 165 Perry st. Newark, N. J.
- J. Babikauskas 648. 2and. st. Brooklyn, N. Y.
- A. Koglovskis, 738 Shelly st. Pittsburg Pa.
- J. Rikterai, 67 James st. Waterbury, Con. S.
- P. Tananeviezia, 3244 So Morgan str. Chicago, Ill.
- P. Bladzunas, Box 12 New Philadelphia
- M. Dauksa, Box 28 Minersville, Pa.
- B. Vaisznora, 1306 Carson Str. 85 Pittsburg, Pa.
- J. Czescna, 223 Reabling st. Brooklyn, N. Y.
- Tamas Krizanauka, keliaujantis agentas

Adresai Centraliszko ko-miteto Susivienijimo Lietu-vių Rymo Katalikų Ameriko.

Prez.: Kun. V. Kudyka, Box 46. Edwardsdale, Pa.

Vice-Prezidentas: J. Lauraitis, 94 No. Plum All., Shenandoah, Pa.

Kasierius: K. Bedzevicius, Shenandoah, Pa.

Sekretorius: J. Kasulaitis, 61 Church street, Pittston, Pa.

Kasos globėjai: Kun. B. Zindkins, Elizabeth, N. J.; J. Zemaitis, 305 So. Jardin st., Shenandoah, Pa.

Knygynė: kun. M. Szedydis, St. Casimir's Church, Pittston, Pa.

Dvasiaszkas vadovas: kun. A. Kaus-pas, Theodore str., Scranton, Pa.

Angszoziausias sudas: A. Danise-vicius, Mahanoy City, Pa.;

J. Lukszis, Mahanoy City, Pa.;

M. Motiejunas, Luzerne, Pa.;

J. Mekiaszisz, Shenandoah, Pa.;

J. Lopata, Wilkes Barre, Pa.

SERGANTIEMS

Gvarantuojamie pilnai isgydyms.

Pasiektingiausiai gydan visokias paleptas ir pavirscioles ligas, kaip pantal ligas, aštrides, plauzcius, inkstus, pilvus, galvas skaudojimus, silpnas atminti, dvasiaszka nusilpimas, lytiskas silpnuybes, azelivums, sutinimas, vezi, blyzskos nos moteria, kraujavimas ir it., nera ligas, po-dagra, reumatizmas dusinimas, patalyzias ir it. Pries silnos gumba, gydan gimdyms ligas, vi-akcius sutinimus etc. Nerviskas ligas gydan su pagulita geriausia elektriazku pentaisiu.

Lytiskas dalis ligas isgydytas per keletia dienu, kraujo u-muodyjimas, odos ligas, semena begimas, sal-das protas ir buruol, nosy, akys ir ausys, netekimas vyrikumo, lyzcius nusilpėjimas ir it. gydan koopasiektingiausiai ir gvaran-tuoja pilnas isgydyms. Chro-niskas ligas yra mano specia-li saktumu. Gyvulinio seravima. Kun-ogmus isgyzaminavimas ligonio ir jo laizgy-dymas—tai yra mano priderys.

DR. LANDES
Sapitolinis specialistas.

134 E. 24-th ul., kampas Lexington avn., NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakars, Nedeloms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negulinti asariskas atstalykty, gali para-syti la-zaka; butinal reikalavimas pasodinto inkilkojimo.

Gydan visokias kalthos. Turis praktika Lebanon Bellevue Post Graduate University Hospital. Direktorius Medicinisko Inzstituto.

nuo 1 Aprilio perkraustė ant 132 E. 24 St arti Lexington Ave.

COLUMBIJOS ALUS

Yra skaniausias, czyszcziausias ir sveikiusias del kožno žmogaus. Teipgi parduođa bakšais į namus už bakšą 1,20, i bakšą telpa 24. Kas nori sau užsielti ant szven-tės ar kitokio reikalo alaus, tai nu-siduokit ant sekanczjo adreso:
110 South h Main Street, Shenandoah, Pa.

Daugiau kaip 30 metų. Izsaccinėtasi! Dr. RICHTERIO wisam swielot žinomas "ANKER" (Ankarinis) PAIN EXPELLER. yra geriausia gydočė nuo Rbeumatizmo, Neuralgijos, Sausgelos, Strenu Skaudojimo ir t. /r wisokiu Rbeumatiszku skaudojimu. 26c. ir 50c. pas wisus aptievorius arba pas A. Richter & Co., 215 Pearl Street, New York.

Smužintos knygų prekes:

Norėdami išpažinti visas išlikusias mūsų spaudoje knygas, ant didelio nuosimono naminomė preke:

Žodynlis angliskai lietuviskai..... 20c.
 Žodynlis lietuviskai angliskai..... 40c
 Gyvenimo palaimimo klenos..... 20c.
 Lengvos lekeijos angliskai lietuvisko..... 10c.
 Zvdo pakuta..... 10c
 Knyga apie hypnotizma..... 50c.
 Majuvka..... 5c.
 Laidus gerų darbų..... 5c.
 Apasžalystės na. dos dievmaldystės..... 8c.
 Atlankymas SS. Sakramento..... 20c.
 Knyga: taisyklos..... 10c.

Adresuokit: "Bityczios Tarnas", 36 James St.
 Waterbury, Conn.

MIKOLAS GANO, Artista Matlorius

Mano dirbtuvėje dirbasi paveikslai tikrai allejinėmis farbomis ir pasteliniui. Kūnari turėti savo di lėlį ir puiku portretų, to primina esia man savo photographia, kuri gali būti kad ir mažiokė, ant blekos nutraukta, bile aiszki. Drapimos gali būti permaiznytos pagal asalus norą. Padaryta portretai ant pare kalvū siuozu bū rėmū į kraį: Mano dirbtuvėje turiu daugelį masas didvyriū portretu kaip tai: Vytauto, Adomo Micevieziasius ir k. ant perlavimo.

Tautiečiai! Nesiduokit save bile kokam fuszėriū apgaudinėti kuris jums nieko zero neįtengia padaryti, bet kreipkitės prie savies kio, kuris yra tikras artistas ir jau tūkstančiai lietuvių jo puikius portretai puosia savo namū.

Rašydami pas mane taip adresuokit:

Mikolas Gano, 129 Greenpoint Ave., Brooklyn, N. Y.

Naujiena!
Rusiszkoi Destiliuota Degtine
"VARPAS".

savo tobulyste aplenkia visus kitus firmas, užsilkančias nedažytą degtinę, ir savų turi naturalizšką baltąjį dažą. Per medic niszšką skyrų pripažinta sveikiamis ir gerinusia sergantams.

Destiliarna Newark, N. J., o krautuvė 100 Rivington st., New York.

Krautuvėj teipogi atsiranda rusiszkoi importuota arbata firmos K. C. Popovo.

I visus miestus slunčiam expressais.

Apart visoko krautuvėj da galima gauti koniaką ir kitokius vynuus.

RUSSIAN - AMERICAN RECTIFYING COMPANY
 100 RIVINGTON ST., NEW YORK.

MAX KOBRE
Lietuviszka Banka

40 Canal Str., — 142 Division Str., New York

Prieteliai! duodu jums žiną, kad mes parduodam szifkortes ant visų greiziansių laivų už pigiausių prekę. Esu utvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremen: Hamburg American Line Hamburgo; Red Star Line Antverp ir Netherlands Line Rotterdam. Siunčiamie pinigus, kuriuos jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kanto roje galite susisznėkti lietuviszkai ir lenkiszkai. Atėkite ir perailindykite, kad mes per 25 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teipogi parduodam tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodom žinot kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mo kam po 34 procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir virszans, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Pačėi ir iszinti gali kožną diena nuo 9 ryto iki 2 po pietų ir nuo 4—8 vak.

Naujai uždėta filija atsiranda po

Nr. 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Vienatinis katalikiszkas
Lenkiszkai — Lietuviszkas Bankas.

TAUTIEČI!
 Ką nori remti, savuosius ar svetimus žmones? Jeigu savuosius, nusiduok pas

A. Grochowski & Co.
 298 Bedford Ave. (arti Grand St.)
 BROOKLYN, N. Y.

— Szifkortes į ir isz Europos už žomiansias prekes. Siunčiamas į seną krajų pinigų, teipogi jų iszmaiinimas ant bykokių.

— Visokius dalykus ir reikalus, prigulincius advokatams, atliekam kuopuikiansiai, kaipo kraują teip ir Am. rikoj.

Musų Bankas jau 22 metu gyvuoja, kas gali lindyti apie atėskantį vedimą.

Melžiam adresuoti:

A. GROCHOWSKI & CO.,
 298 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

JOHN'S
FLORAL DEPOT

pilaiko visada puikiansius

G Y V U S K V J E T K U S

ir parduodu pigiausiai. Jo kvietkai ypatingai tinka papuošimui namų ir Bažnyčios ant Kalėdų Ezventės.

128 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.

Evangelija.

II nedėlio po Kalėdų.

Aną metą, numirus Herodui, štai Aniuolas Viešpaties pasirodė per miegą Jozapui Egipte, tarlamas: Kolkis, o imk vaikelį ir motiną jo, o eik į žemę Izraeliaus: nes numirė, kurie dabios vaikelio įsiekio. Kursai atakėlės paėmė vaikelį ir motiną jo, ir atėjo į žemę Izraeliaus. Bet išgirdė, juog Archelaus katalavo žemėje Judejos vietoje tėvo savo Herodo, bijojosi tenai eiti; o persergėtas miego, onėjo į šalį Galilėos. Ir atėjęs gyveno mieste, kursai vadinasi Nazaret; idant išsipildytų, kas yra pasakyta per pranašus: juog Nazarensku bus vadintas.

Trijų Karalių.

Kad užgimė Jezus Betleeme Judo, dienoje Herodo karaliaus, štai išmintingų nuo užtekėjimo saulės atėjo Jeruzolimon, tardami: Kur yra, kursai užgimė karalius žydų? nes regėjome žvaigždę jo ant užtekėjimo saulės. Ir atėjome nusizeminti jam. O išgirdęs karalius Herodas nusigando, ir visa Jeruzolima su jino. Ir surinkęs visus vyriausius kunigus ir mokytojus žmonių, dastyrinėjo nuo jų, kur turėjo Kristus užgimti. O anie tarė jam: Betleeme Judo; nes taip yra parašyta per pranašą: Ir tu, Betleeme, žemėje Judo, nieku būdu ne esi mažiausia tarp kunigaikščių Judo: nes iš tavęs išeis varlas, kursas valdytų žmones mano Izraeliaus. Tada Herodas pavadinęs paslapčiomis išmintingus, labai klausinėjo nuo jų apie laiką žvaigždės, kuri jiems pasirodė. Ir siūždamas juos į Betleem, tarė: eikite ir klauskite tikrai apie vaikelį, o kad nusiite, duokite man žinią, idant ir aš atėjęs pakloniočiau jamui. Kurie išklausę karaliaus, nuėjo. O štai, žvaigždė, kurią buvo regėję rytų šalyje, šjo pirmą jį, pakole atėjusi apsisėjo viršui, kur buvo vaikelis. O išvydę žvaigždę, džiugūs džiugusm labai didėu: Ir įėję į namus, rado vaikelį su Marija, motina jo, ir parpuolę garbe davė jam; ir atvėrę skarbų savo, atidavė jam dovanas: aukso, kadilą ir mirrą. O apturėję per miegą persergėjimą, idant ne grįžtų pas Herodą, kitu keliu sugrįžo į savo šalį.

Susiv. Reikaluose.

Sz uomi prasau labai gražiai visų k opų ir draugysčių Susiv. L. R.-K. A., idant nepasivėlytų su prisuntimu czvertinės mokesties, kuri turi būti įsėsta iki 1 d. Vasario.

Nesyki girdeti rugojimai, juog kasierius nesiskubina su garsinimu įėjimo į kasą. Kasierius bet regali apgarsinti tos mokesties, ką ateina po pirmai dienai, kartu su reguliarizškai įeinanciais pinigais. Taigi, idant nebutų tų rugonių, ir kad nereiktų suspenduoti kuopų ar draugysčių, maloningi Broliai, užsimokėkite į laiką.

Su godone

K. Radvėvicia

Susiv. L. R.-K. kasierius.

Katalikiskos Naujienos.

Kai-kurie vietiniai lietuviszki laikraszčiai, apverkė liudną stovį Szv. Tėvo kasos, paskui umai apskelbė svietui dilgiančią naujieną apie surastus milijonus, paliktus a. a. Leono XIII. Raszė, buk pusantro milijono dol. buta užslėpta Szv. Tėvo rumuose, sienoje, kuriuos buk atrasta netyczia, taisant tinką.

Tai vel tie patis laikraszčiai pagarsino, buk a. a. Popiežius Leonas XIII, numirdamas, palikęs ant rankų kardinolo Gotti desimtis milijonų dolerių, kuriuos įsakę paduoti jo įpėdiniui ne ankasziau kaip už 4 mėnesių, jam užžengus ant Apasztalizsčio Sosto. Taigi dabar, girdi, sukakus keturiems mėnesiams, kardinolas Gotti nuvezęs tuos pinigus į Vatikaną ir su maisziuku įdavęs Szv. Tėvui, Pijui XI.

Škelbdami tokias melagin-

gas žinias, tie laikraszčiai pranesza, kad jas sėnė isz italizkos „Tribunos“. Bet ar mūs laikrasztininkai nežino, ar nenori žinoti: kas do szaltinis, ta italizkoji „Tribuna“? Juk visas svietas žino, kad tai fanatikų-masonų laikrasztis, kuris, vadydamas savo prieszkatalikiszką politiką, visados yra pilnas melagysčių, kenkiančių Katalikizškai Bažnyčiai. Italijos masonai žino, kad per szv. Kalėdas tikintieji papratę yra siųsti Popiežiui szv., Petro graszj, kaip dovaną Szventėms. Taigi „Tribuna“ tyczia priesz Szventes paleido tykslą apie Popiežiaus milijonus, kad katalikus, ketinancius siųsti Ryman szv. Petro graszj, nuo to sulaiakyti.

Kodėl teip nedorai daro masonizska „Tribuna“, visiems suprantamas daiktas, bet kodėl musų kai-kurie lietuviszki laikraszčiai gauda ir kemsza į savo skiltis tik tokias skandaliziskas naujienas, vargu da visi numano... Man rodos, kad todėl, juog ir jų siekia daug mažta tie patis, ką ir „Tribunos“ masonų....

Toku-pat melu pasirodė, ką laikraszčiai raszė apie neseniai mirusio Ispanijos kardinolo Herrero y Espinosa, palikimą. Anot tų melagingų apskelbimų, kardinolas, numirdamas, buk isz savo palikimo paskyręs \$10.000 tam jenerolui, kuris pirmutinis iszlipęs ant Suvienytų Amerikos Valstijų žemės su siekiu atkeršinti joms už paskutinę Amerikos su Ispanija karę, per kurią Kuba ir Filipinų salos dingto tėvnei.

Anglizszki sąžiniszki laikraszčiai parodė, kad tai melas.

Varszavos arkivyskupas, Vincentas Popiel, neseniai ap-

vaiszszciojo sukaktuves 40 metų savo vyskupavimo.

Tą dieną arkivyskupas gavo daugybes listzky, telegramų su pasveikėjimu ir dovanų isz įvairių szalių.

Dublino laikrasztis Freeman pranesza, juog Prancuzijos katalikai įsteigė centralizszką biurą, kurio siekiu bus platinti teisingas žinias apie katalikiszką bažnyčią, jos kunigus, zokionikus ir minyszkas, o iszrodyti melagingas žinias.

Ikiszio! Prancuzijos ir kitų szalių masonai, idant iszneikinti katalikiszką tikėjimą, leizdavo į svietą (per savo laikraszčius) neteisingiausias žinias, kurias perspaudinėja kitų szalių gazetios, priesingos katalikystei.

Prancuzijai seniai reikėjo tokio biuro, katalikiszky teisingų žinių praplatinimui ir iszrodymui melagingų naujienų.

Dienoje Naujų Metų (1904), kuri pripuola Pėtnyczijoje, pagal ypatingą Szvento Tėvo dispensą, kurią Amerikoje apgarsino Szv. Tėvo pasiuntinys, arcivyskupas Falconio, katalikams pavelyta valgyti su mesa.

Suvienytų Amerikos Valstijų katalikai iszszirupino nuo Szv. Tėvo pavelijimą, idant visose bažnycziose butų daromos kolekto ant naudos katalikizsko universiteto Washingtono. Pagal apskaitymą isz tų kolekty susidarys szimtai tukstančių dolerių, kuri suma bus padėta ant procento, ir isz tų procentų vien bus apmokami universiteto profesoriai ir szelpiami biednesni studentai.

Ar ne reiktų mums lietuviams sekti tą paveizdą ir padidinti geležinį „Motinėles“ kapitolą, o teip-gi vyskupo Va-

Toliai ant 826 puslapio.

TAMAS B. MACAULAY.

BERTRANDAS BARERE.

Veris Sef.

(Tęsa.)

Neverta teip pat rašyti dang apie jo paleistuvystes. Yra žinoma net per daug, kad pas jį, kaip pas visą giminių Nerony, Caliguly ir Domitianų, į kuriuos buvo panašus. Nuomūmas buvo sujungtas su išvykimu, ir kad du sykiu ant dekadės, išlejęsi nuo savo kruvino darbo linksnų uose soduose Clibcy, ir tą glamonėjimuo-e su paleistuvėmis, pasigėręs nuo vyno, stengėsi užmiršti apie rūpesčių publišką gyvenimą. Ponas Hipolitas Carnot negina teisingumo tą išgaly, bet prineša teisingai, kad ištvirkimas nebuvo priėjęs pas Barerę iki tam laipsniui, kad būtų padaręs skriaudą pridermės ir darbiui. Tas tiesa; Barere nebuvo teip atsidavęs paleistuvėms, kad dėl jų būtų užmiręs apie galvą užsiėmęs ir pio-vynės. Gyresis jis, kad net valandose atsilaisvė mokėjo prasi-manyti naują darbą Revoliucijos Tribunolui; o tiems išreikš- kūs baime, kad darbai neuženktų kartais jo sveikatai, atsa- kinėjo linksmam, kad turėjo mažiau užsiėmimų, nekaip kam gali rodytis. „Giliotina, sakė, daro viską, giliotina valdo.“ Męs, iš savo pusės, su didesniu pataljavimu žiūrime ant le pump, kuriuos toikė pats sau, nekaip ant akusimų, kuriuos nešė artimiesiems.

Atgė utinam his potius magis tota illa dedisset
Tempora saevitiae, claras quibus aeternit urbi
Illustresque animas, impune ac vindice nullo 1)

Nesuvaldomas pagėdimas kuniškų įėjimų yra benbejo tškau ant valdo Henriko IV, lordo Somers'o arba Fox'o. Bet kas pas dorus žmones yra yda, tas pas Barerę išrodo dory- be.

Nuo tos tiktai valandos Barere pasidarė tikru krauja- geriu. Pirmutines savo nedorybes papildė įsiai tiktai iš baugystės. Bet visa istorija mūsų veislės parodo, kad pro- tai visai nenuožmus iš prigimties, labai lengvai įgija įsiny- lėjimą į svetimas nelaimes, o kaip syki į įgija, tampa jis teip galingu, kaip ir prigimti palankinai. Vostik keleto mėne- sių išteko, kad tas žmogus būtų įvestas į toki stovį proto, jog nusiminimas, aimanavimai ir mirtis linksmino jį ir pra- dėjo pridavinėti ugnies, veikė ant jo teip, kaid vymas ir mei- lė ant linksmy ir lengvų žmonių. Vežimas treskantis po sunkenybe kasdienių aukų, senių, vaikų, jaunų ir gražių mergalių, lauzymus rankų, tarp kelme ir giliotinos peilio galvos, iškičius lyg iš langelio, skambėjimas kirvių, klanai kraujo po šafoatu, galvos tuziniais krantinčios į kaitę — buvo tas viskas Barerę'ui tuo, kuo buvo Lalage ir krautė Falerno Horacij, kuo Beranger'ni Rosette ir bonks sušaldyto šampa- no. Kaip tik pradėdavo šnekti apie skerdynes, tuoj junda- vo savo širdyje džiungams, o jo vaidentuvė darydavosi visai derlinga suamanūmais ir pagyromis. Robespierre, Saint Just, Billand, kurių barbariškusmas buvo vaisium suniurios ir gilans-pavydo, užnušėjystę likė nė sunkų darbą, kurs su lyg jo buvo tiktai pravosa. Nuomūmas nebuvo jam toki liudna priederme, kad galima būtų buvę eiti prie jo su apsi- blaūsiaiu veidu ir veiksmingu balsu; buvo atilaisu, žaidimu, o juokai ir giedojimai buvo jį tiktai priderančiais priprati- mu. Robespierre'is ir Barerę'is galima, mums rodosi, tobi- lai prilygtiui prie dviejų garsių budelių Lindviko XI. Abu lygiai netikę prie pasigalėjimo, lygiai užsiėle prie užmuše- įjystės; bet prie užmušimo vienas rankdavosi ir skusdavosi antras mėgdžiodavo ir juokn darydavo. Sulyg mūsų, ma- žiau yra mums atkarus Jean qui pleure, ne kaip Jean qui rit.

1) O, kad bent tiems mastoūmams būtų pasivertę, iš laiki nuof- mumo, kuriame nušūdė tiek šviesių ir garbių dukų, be balsmės ir be kerdytojo.

Tarp jų juodų ir gėlingų debesų, kurie kaboją ant Pa- ryžiaus, Barerę'ui namai spindėjo linksmybe šimtą sykių bai- sesno už visus baismus kartuvių ir kalėjimo. Kasrūtą su- sirinkdavo pas jį prieškambarėje vynios maldaujančių ma- lonės ir užtarimo; jis tad brangi apsiuopęs šlafruku djo prie visų aplinkui, dalino nusikėmianisima prizadėjimus ir nosi- šypsojimus, su ypatingu mēdāgumu kalbėjo į kiekvieną graiž materiškę ir pasiputasiu stilium perdelančios Gasko- nijos sakė jai komplementus apie raudonumą jos veidų ir skaistumą jos akių, o kad prisilinksmino baimę ir neramum maldaujančių, paveldavo jiems išeiti ir nekdavo jį prasvymus į ugnį, neskaitytus. Buvo tal sulyg jo geriausias budas su mažinti ir sutrumpinti svarbius reikalus. Bet ne jis tai iš- rado tą būdą, tik sekė kardinolą Dubois'ą, kurs teip pat da- rė tvarką ant ravo stalo, ir ištiesę neyra tai vienatinis pana- šumas tarp bauriausio mini-terio Monarchijos ir bauriausio- jo Respublikos. Apie ypatingą Barerę'io gislelę prie juokda- rystės galime turėti supratimą iš vienos anegdotos, kurią ap- sakinėjo vienas iš jo užsitikimų draugų ir sėbrų, būvisių po- nekoki laiką prisiektuio prie Revoliucijos Tribunolo. Vie- na paleituvė, kuri loėdavo didelę rolę Barerę'io orgijoje, Olichy'je, meldė jo, kad pasinaudotų iš savo valdžios ir už- draustų vieną būdą šukavimo plaukų, kurs jai nepritiko, bet kurį kažinkoki pvydydima grožybė norėjo įvesti į madą. Ba- rere pašukokė vieną iš valdininkų niesto ir davė atsaakančius paleipinūs. Aristokratija, tarė, vėl pradeda kelti galvą augstūn — tos naujos perukos yra prieš revoliucionijoskos, nes kaip turėjo priešzasti manyti, buvo paaišrytos iš graižų ilgy plankų jaunų aristokratių, kurios žuvo po tautišku kir- viu. Kiekvienu materiškę, nesiojant ant savęs relikviijas prasikaltėlių, teisingai gali būti palaikyta už neturindį pa- trijotizmo. Paryžiaus vyriausybė davėsi apsigauti tuo juo- kingu melu, ir išklmūginti perserėjo valsties, kad nene- šiotų hamsnės verty garbinių, palikdama joms išsirikimą tarp galvos apregimo ir pačios galvos. Barerę'io džianga- mus iš nusisekimo to špoto neturėjo ribų; kiek tik sykių ap- sakinėdavo apie jį, tiek sykių negalėdavo tverti juokais juo- davo bereik į konvulsijas, teip kad klausytojai nekarta gale- jo panislyti, kad-juk-gi gali uždusti. Tis keistas sujungti mas bausių daigtų su atekiokais, netikrų plankų ir gelež- lių su krauju, trikskančių iš arterijų ir rukstančių nuo kir- vių, kuteliojo meiliai jo protą ir linksmino jį be galo.

Bet velti Barere įsilengė užsidirbti ant garbios pravar- dės Terroro Juokdario, Giliotinos Anakreono, nes vis dar buvo viena vieta, kur apie jį buvo atmenama ir jam nedova- nojama, kad kadaisai per nekoki laiką, kalbėdavo liežiuviu žioniškumo ir nuolaidumo, o ta vieta buvo Jakobinų klu- bas. Nežiūrint ant piovnyės žirodystų, ant užmošimo ka- rallienės, nežiūrint ant išnovijimo Lyon'o, nedrįso jis dar pa- sirodyti tuose šventuose rumuose. Ant vieno susirikimo kluho skundėsi vienas sąnarys, kad Komitetas, kuriam buvo pavestas vedimas viešų reikalų, po tokios daugybės ir teip laimingai atliktų atmainų, kenčia vis dar savo eilėse žmogų, kuriam negalima užsitikėti. Robespierre, kurs galybė ant Jakobinų neturėjo ribų, atsisotojo ir pradėjo ginti savo drau- gą; pripažino, kad užmetimai nebuvo be pamato, bet garbi- nipo darbštumą ir gabumą Barerę'io ir tuo savo įsikišimu už- darė burną apskaltintojui. Bet dang dar laiko reikėjo, kad naujas ativertėlis būtų galėjęs pasirodyti sugiai klube.

Tiktai angėdžiausias laipsnis nedorybės, vienatinis net- kiek žinome, tarp didelių darbų Barerę'io, išmaldavo jam vi- sišką dovanojimą pas tą aštrią konklavą. Neiškenčiamas prispaudimas Sangumo Komiteto privedė žmones prie visko, teip, kad ne tiktai vyrai bet ir moters nesilijojo mirties ir jos troško. Niekas nepridavinėjo jokios vertes gyyasčiai, kurios galima buvo nustoti po iskundimuo ypatsiškų neprie- telių; bet atfagariai, numirti, nugalabijūs noro vieną iš pris- paudejų, užmesti ant likusiąją baimę, kokia jie patys kitų periminojo, tai buvo darbas vertas pasišventimo.

(Toliaus bus).

Grazus Apiejimai.

(Pabaiga.)

Nepasakok niekados senų arba visiems žinomų anekdotų ir juokų. Nėra nesmagiesnio daigto, kaip klausytis senų pasakų apie mėsoklių ir lašinius, apie Žolkowskį ir didįjį kunigaikštį Konstantiną, ir kitų antiky.

Jei varioji titulus, kaip antai: „kunigas“, „daktaras“, „kapitonas“ etc., visados pridėk ir pavardę. Jeigu šneki apie kokį kunigą, daktarą etc., visados pridėk ir jo titulą; jeigu žmogus neturi jokio tal pridėk žodį „ponas“, arba „ponia“, „pana“.

Mokėjimas vesti draugiskas pašnekas yra didelė dovana. Meilus namų šeimininkas visados užveda šneką apie mylimus svečių dalykus; su motina pradeda kalbėti apie jos vaikus, su autorium apie jo raštus, ir tt.

Jeigu pasakoji kokį juoką, nepradėk pats juoktis pirm kitų. Jei pasakai kokį originališką juoką, pats nesijuok niekad.

Nešnekėk niekados apie save ir apie savo nepolius. Nėra blauresnio daikto, kaip klausytis pasigyrimų paties savęs.

Nešnekėk teip pat apie privatiškus daiktus ir pašnekove neminėk nieko apie savo šeimyną ir savo šeimyninkų reikalus. Nėra žiaures j šviesimą miestą arba sodžių, nepėk ir neniekink miesto nė sodžiaus. Žmonės tame atžvilgyje jaučia labai greitai užgautais.

Nesigirk niekad, kad važinėjai po svetimus kraštus, kad buvai gimnazijoje arba kologijoje, kad pasipažisti su turtingomis arba užgėstai pasistytomis ypatomis, kad esi bajoras arba paeini iš geros pamilijos. Tokie pasigyrimai klausytojams yra labai negėrdūs.

Susrinknie nesitatyk savęs augščiau už kitus. Nėpertraukinėk kitų, netaisyk svetimų klaidų, nevadink susrinkusių šešmatgiais ir tt.

Nedaryk niekados klausimų apie privatiškus dalykus: neklausk, kiek kaštavo drapanos, dėlko į teatrą nevažiavo su karieta, arba, užką susipyko su švogeria.

Jeigu pradėjus tau pasakoti ateina kokia nauja ypat, geras išauginimas reikalauja, kad pradėtum pasakojimą išnaujo.

PRIE STALO.

Prie stalo sėdėk stačiai: nė per daug atsislošęs nė perdaug pasilenkęs, nė per toli nuo stalo, nė per arti.

Servetkos nekabink ant krutinės, bet paguldyk ją ant kelnių.

Nėjudink peilio nė šakelės ir nebarskink su pirštais ant stalo, kud lauki, kol tau paduos valgį.

Jeigu prieš valgį ir po valgio yra kalbami poteriai, daryk teip, kaip visi daro.

Nesiskubink ir nerodyk nekanyrbės. Valgyk pamaži. Paprasti pietūs turi užimti mažiausią puoę adynos. Greitas prarijimas paduodamų valgį kenkia sveikatai.

Jei nemėgsti kokio valgio, tai vienok nuo jo neatsisakinėk. Jį paėmęs, gali jį valgyti, bet negražai sėdėti draugijoje su tuščia trolekia tada, kad aplinkui visi valg.

Valgydamas supo arba kitoki virulą nesėrbk ir apskritai nedaryk jokių nemeilių trukšmų.

Jeigu pietums yra paduotas paukštis ir gaspadinė tavęs klausia, kokio kėsnio nori, tad visados pasakyk, kokio: sparno, kėjos, ar kitos kiokio dalies. Niekados ne-akyk: „man vistiek“. Toks žodis įveda į didelį klapatą gaspadinę.

Nemesk kaulų ant žemės arba ant stalo. Jiems vieta yra torieka.

Niekad,os neikišk peilio prie lūpų. Su peiliu tikrai piau-to mėg, tepa sviestą ir atlieka kitus panašius darbus. Šakelė arba videlius yra vienatinis daiktas, su kuriuo reikia valgyti mėg, bulves, lasučius ir kitokius tirštėsius valgius. Jeigu pridėšai yra skystus, pav. tomatų košė, žirnai ir tt., juos reikia valgyti su šaukštu. Prie žuvies nereikia vartoti peilio. Šakelė ir duonos rieškė utlieka visą darbą.

Jeigu prie pietų yra duodami gerimai, tad kiekvienam svečiui reikia pagaminti po stiklą ir stiklelį. Gerims paeiliui, iš vieno stiklo — „liečuyiškai“ — neyra niekur priimtas. Jeigu yra paduodamas vynas, tad šeiminkas turi įsipilti pirmiausiai į savo stiklelį truputėlį vyno, paskui pilti svečiams. Žemias paduodame keletą laisyklių, kurių reikia laikytis prie iškilmingų pietų:

Nevalgyk greitai.

Nedaryk jokių čiauskėjimų nė brazdėjimų su lūpomis, liežuviu ir gerkle.

Nekimšk į burną perdaug valgį.

Nesikeik nuo stalo su prikimšta burna.

Sangokis, kad neaplietum staltieses.

Nekrapštyk dantų su pirštu, videliu ir tt.

Nėpiaustyk duonos, duoną reikia lanžyti.

Jeigu tau duoda paskutinę rieškę duonos arba paskutinį kėsnelį mėšos, priimk jį; nėjindamas, pasirodė, juog misliji, buk šeiminkai neturi daugiau duonos nė mėšos.

Niekad,os nesakyk, kokio kėsnelio nori, jeigu niekas tavęs neklausia.

Negerk gerimą iki paskutiniam lašui.

ANT GATVES.

Sostitikus ant gatvės su pažįstamu reikia jį pasveikinti pakėlimu kepturės arba skrybelės. Linktelėjimu galvos arba pamosavimu rankos neuženka. Moters ir mergaitės nulenkia galvą prieš pažįstamus.

Amerikoje yra mada, kad moteriškosios, kurios sutinka ant gatvės pažįstamus, turi pasisveikinti pirmos. Vyrai tad turi nuimti nuo galvos kepturę ir nolenkti galvą. Jeigu tuo tarpu laiko burnoje eigar, turi jį išimti.

Jeigu moteriškė arba mergaitė per apsirikumą pasveikina nepažįstamą vyrą, tad vyras vistiek turi jai atsiklonioti.

Jeigu moteriškė pasveikina vyrą, einantį su kitu arba daugiau vyrų, tad visi vyrai, nors moteriškės nepažįta, privalo prieš ją nuimti kepturę.

Jeigu sutinki dvasiską ypatą pasveikink jį žodžiais: „Tegul bus pagarbintas“; jeigu svietiską, gali ją sveikinti paprastai: „Labą

rytą“, „labą dieną“ ir tt. Niekad,os nesa-kyk: „Kaip tau einasi!“

ABELNOS TAISYKLES.

Dovanos arba prezentai nuo prietelių yra labai branginami pas žmones. Bet daryme dovang reikna užlaikyti šiokią tokią tvarką.

Jeigu nori padaryti kokias artūmas ypatai, geradėjui arba gėdojūmam žmogui pre-zentą, tad visados įieskok tokio daikto, kurs skirtosi šiuo ar tuo nuo kitų daiktų. Turtingas žmogus neprivalo daryti pavargėlini brangių dovang, nes vargingas gali pami-lyti, juog ir lobininkas nori nuo jo brangumy-ny, kurių jis pasigaminti nėjostengia.

Niekad,os nėmėnek apie padarytą dovang, o kud ją matai, „apsimesk“, buk jos nematai.

Niekad,os nedaryk prezentų toje mislyje, kud ir kiti tau suteiks prezentus.

Jeigu kam darai prezenta, niekad,os ne-sakyk, kad prezentas negeras, kad galiesi, juog brangesnio ir dailėsniu nupirkti negalė-jai. Tokiais žodžiais gali labai lengvai už-gauti prietelius.

Moteriškė gali kaip kadą priimti dovanas nuo artimesnių pažįstamų, bet mergina neprivalo imti jokių prezentų nuo svetimų vyrų, kurie neyra jos giminėmis. Čin nėra kalbos avie sužadėdotinuis.

Nesikasyk prie svetimų žmonių, nekram-tyk nagų, nekrapštyk nosies; jei rukai; ne-berk peleng ant žemės, nespiauk ant grindų. Moteriškosios neprivalo laikyti kojų, uždėty viena ant kitos. Rukymas moterims ir mer-noms prie žmonių labai nepritinka.

Vyrai neprivalo nešioti ilgų plaukų, ilgų usų ir ilgų barzdų. Ilgi nagai yra ženklus prasto išauginimo.

Nežiovank kompanijoje, nedėk kojų ant kedės, neužmėnek svetimų kojų ir nesiešok ant geriausios vietos.

Nesijuok iš šlubų, neregų, nebylių ir kitokių kolekų. Nežinai pats, ar tokia pat nelaimė nelaukia ir tavęs.

Nerodyk piktumo, užsidėgimo ir nulindimo. Geroje draugijoje išreiskimas umių jaunų neyra priimtas.

Nerodyk ant daiktų su pirštu. Pajudink tiktaai galvą arba pakelk visą delną.

Kavaleriai, važiuojantieji su damomis, privalo užmokėti už karus, tikietus į teatrus, valgymus, gerimus, etc.

Einant trepais augstyn, vyras privalo eiti pirm moteriškosios; įpant žemyn, eiti paskui ją. Vaikščiojant gatve, moteriškoji visalos turi eiti arčiau prie sienos.

Jei įeini į kambarį, pilną žmonių, link-telek jiems truputį galvą.

Nesiskolink pinigų, jeigu nemisliji jų greitai atiduoti, ir jeigu apsimi atlikti kokį nors daabū del savo prietelio, vi-ados jį atlik. Jeigu rašai pas ką klausdamas apie ko-kius reikalus, niekad,os neužmėrisk dėti mar-kės at-akymui.

Nėplėšk svetimų laisykų. Nėra blauresnio darbo, kaip skaityti svetimas grunatas. Jeigu kas rašo arba skaito kokį daiktą, niekad,os nežiurėk jam per petį.

Jeigu nori įeiti į svetimus namus arba

į svetimą kumbarį visados paskambink arba pabarškink.

Pasijokintais knygos višados sugrafinink savininkui ir be jo žinios, nė vienos knygos neskolink trečiai ypatai.

Instatimų gerų apsejimų yra daugiau. Juos pažįsta visi, kurie moka pasielgti priderantiai prie svetimų žmonių. Kas užlaikys paduotus viršui, tam jau pats instinktas nurodys, kas yra gražu, kas ne, kas pridera, kas ne.

NAUJIENOS. Iš visur.

Maskolija. Čion visi dabar laukia, kad diena už dienos isztiks karė (vaina) Maskolijos su Japonija. Nesutikimai tarp dviejų viespatysczių prasidėjo nuo to laiko, kada Maskolija pradėjo neteigai savintis didelę Chinų šalį, Mandžuriją, uždydama tos šalies portus kitų žemių vaizbai (andelium). Japonijai tas, žinoma, patikti negalėjo.

Negana, to Maskolija dabar emė sa vo leteną kiziti ir į Koreą, norėdama ir tą šalį po savo valdžią paglemti. O kad Korea yra artymiausia Japonijos zemė, per kurią Japonija veda vaizbą su Chinais, tai žinomas daiktas, kad ji priesizina visomis iszgalėmis, kad tik Korea Maskoliumi netektų. Japonija gana gerai žino, kad kur tik Maskolius savo leteną padės, jau kitiems ten vietos nėra; todėl ir rengia karę, jei maskolius geruoju nuo Koreos neatsitrauks.

Maskolija. Japonijos vidurinių dalykiu ministeris pereinotj savaitej rodavojoai su Maskolijos pasiuntiniu von Rossen ir prie tos progos padave jam Japonijos atsakymą ant Maskolijos reikalavimų. Japonijos randas savo atsakymė iszreiszė norą nusileisti priesz Maskoliją, bet, sako, lyg to jį nedaleidžia žmonių reikalavimai, su kurais, žinoma, turi rukootis kožnas randas.

Maskolijos agentai Europoj rupinasi supirkti konodangiansiai angliu, kurios turės būti dastatytos Porte Arthur ir Vladivostoke. Teipgi pasandė keliolika laivų ant perveimo jų. Pradedant nog spalij mėnesio Maskolijos agentai supirko apie 250.000 tonų anglies. Japonija daro tą patį.

Iš Soeul, sostapylės Korejos, pranesza, kad Japonieciai susirėmė su vietiniais gyventojais, Czemulpe ir Masampho. Japonijos telegrafistai užėmė vietas prie telegrafizkos linijos, kuri suriesza Soeul su pakrantėmis. Japonija rengosi iszgiusti savo kareivius į Korėją su siekiu, įvesti tē tvarką, bet lyg to jį nedalina Maskolija.

Vokietijos utrubetinių dalykiu urėdinkai tvirtina, kad viskas priguli nog Anglijos kaslink karės tarpe Maskolijos ir Japonijos,

Japonija szionis dienomis pareikalavo nog Anglijos galutino atsakymo, ar ji gali tikėtis jos pagalbos isztikus kare. Jeigu Anglija apsiims padėti, tai Japonija atmes Maskolijos reikalavimus ir pertrauks tarybas. Pagal žinias isz Londono caras padarė su Korejos karalium slaptą sataiką, pagal kurią Maskolija gvarantnoja neprigulmystę ir cielybą Korėjos, o už tai Korėja pavels maskolijū oficierams užimti jos armijos aukscziausias vietas su siekiu kariszko iszslavinimo jos kareiviju. Tas reiszke, kad Maskolija turės po savo kontrole Korėjos armiją, o tokiu budu ir visą šalį.

Nors Maskolija ir turi skolų begalo, bet da vis bando jas padidyti. Teip caro randas dabar bando iszsklaulyti nog Vokietijos bankierų 500 milijonų markių. Nors tos šalies bankierei paprasčiau nedaro tokių „geschetfų“, bet Maskolija žada prusam padaryti palengvinimus prekysteje ir tokiu budu gal ir pasieks maskoliam iszgiusti nog prusų pagedautą sumą.

Wm. J. Bryan demokratiszkas - kandidatas ant Suvienytų Valstijū prezidentystės dabar keliauja po visą svieta. Nukako jį į Peterburgą, nusidavė pas Amerikiszską konsulį Mc Kormick ir per jo tarpinikystę tapo priimtas isz carą. Kalboje Mikalojus reiszė savo užganėdijimą, kad Suvienytos Valstijos teip dailėi sutinka su Maskolija ir abelnai parodė, kad jis pasiustinai pajęta prietikus Ameriko.

Turkija. Nesutikimai tarpe Suvienytų Valstijū ir Turkijos, kurie užimė isz priezasties apmuzzimo amerikiszsko konsulio Davis per turkiszkus policijantus, tapo užsigiti. Gubernatorius tos provincijos atėjo pas pasiuntinį Davis ir jį perprasė; teipgi priezodė praszalyti nog sluzbos prasikalčius policijantus ir juos skaudžiai nubausiti. Armenas Atrian, isz kurio priezasties pakilo tas visnas triuksmas, tapo paleistas ir iszvyziavo į Egiptą.

Gusine, sziaurinej Albanijoj Mahometonai užmuzzze sudžią ir du krikiszczioniszku žandaru, kurie buvo paskirti per komisiją užsiemumusią įvedimu reformų Macedonijoj. Daili pradžia; jeigu teip ir toliaus eis, tai Maskolija su Austrija nespės ten sęsti savo žandaru.

Vokietija. Pagal perduotą parlamentui budžetą, finansai Vokietijos labai varginame padejime. Po kariai su Francagija 1870 — 71 m. Vokietija gavo nuo Prucezų 1 milijardus (5,000 milijonų) ir nog tų pinigų jau neliko nė skaitiko, o skolos siekia veik 3 milijardus, tai reiszke, kad laike 30 metų Vokietija turės į 8 milijardus deficitu.

Julius bokszte Szpanbau jau tiktai liko 40 milijonų dolerių, kurie ten laikoni ant reika lingų iszdavimų atsitikus kare. Vokietijos parlamentas dar visokias rodas ir įneszimus, kad kiu budu padidinti vieszpatystės jeigą. Tarpe kitokių nutarimų tapo priimtas projektas, apimti kontrole ant laizų ly lenktyne. Laizųtiniai piniginiai turės būti sudėti pas rando uredinką ir paskirtas nuozzintis eis į rando kasą.

Teipgi butų neperblogas projektas, kad parlamentas pavelytų atvirai loszti „einiki“ ant rando naudos, o pamatyti, kad jį kas iszispustų laike vienu metų...

Ariglijė. Didelį įspūdį padarė iszslaplinimas žinios, kad randas apdirbo projektą, pagal kurį kožnas Anglijos užkas terpo 18 ir 22 metų amžiaus priverstas bus tarnauti kariuminėj. Lyg sziolei Anglijos kariuminėj tarnavo vien litosmoriai ir szitas atmainimas neapsieis be trinkszmo ir pasiprieszizimo isz žmonių pusės.

Columbija. Jenerolas Reyes kuris Columbijos buvo atsizstas į Washingtoną pajieszkoti savo skriaudos, kurią Amerikos Suvienytos Valstijos jai padarė, užstodamas Panamos pasikelelius, nieko čia nepesė. Tiek tik laimejo, kad Amerikos Suv. Valstijū randas prizada: pert krinti Panamą, kad szsi privalo pasiimti ant savęs atsakanczią jai dalį Columbijos skolų. Tai ir viskas! O pati Panama jau negrįsz po Columbijos valdžią.

Del to Columbia rengia Suv. Valstijos karę. Jos vaiskas dabar ant salos Jole of Pines laukia tik paliepmo užpult soti Panamos, kur Suv. Valstijū kariauna yra pasirengus ginti Panamą. Vyriausiu Amerikos mariujūgi vadu yra paskirtas jeneaolas Jurgis F. Elliott.

Columbijai į pagalbą žada ateiti kitos Pietinės Amerikos szalys, bet Europos kai kurios vieszpatystės taria Columbijai perdaug nepasitiktė ant anos pagalbos ir karės su Suv. Valstijomis, nepradedi. Nežinia tuom tarpu, ar nuszkriaustojai Columbia tos rodos paklausys, ar ne?

Australija. Dabartiniam Australijos parlamente didesnė pusė pasiuntinių reprezentuoja darbinikių-šką kliaus. Pasiuntiniai dabar pasiryzo apspunkyti ateivystę į Australiją ir ant atvezamų tavorų uždėti ankarsas akczyzes, kad tokiu budu apsergeti naminę produkciją nog kompeticijos. Savo progrome jie teipgi turi darbinikiszku unijų pripazinimą, darbo valandų apyrybimą, paskyrimą sataikos sodo, kuris nuspręzt visus kylančius nesutikimus tarpe darbinikių ir darbdavių.

Labai dailus norai, jeigu tik jiems pasieks juos įvykdyti.

Chinai. Anglizska misijonieru drangystė apturėjo labai liudnas žinias apie badą, nog kurio mirszta tuskntaczių žmonių pietiniuoze Chinoze. Misijonierius Norman Mackenzie, kurs per tris menses iszgelbėjo nog bado mirsztančius žmones provincijoj Kwang Ti teip, raso apie tenykezį badą: „žmones szioj provincijoj daug vargingesni, negu kitose vietlose. Kožną dieną galima matyti pardavinėjant ant rinkų žmogienę. Yra tai

daugiausiai kunių pasmerktų nusidėjėlių. Moteris ir mergaitės čia pardavinėja šimtais, kurios tampa išvežtos į Kantoną ir kitus didesnius miestus. Pagal mano apokavimą tapo jų čia parduota į 10.000. Grubnose pagal miesto mūrus guli žmonės numirusių pagali, o šalę jų kiti, kurių išžiūra rodo, kad jau pervėrta žmonė duoti pagalbą. Prie įėjus į šventynių žmones krito kaip mūses, laike kada atidarinėjo vartus, kad padalyti jiems nors po aujelę ryžių. Veik tik perstoja žmogus kvėpuoti, kaip tuoj atnesči iš keturių lentų sukaltą grabą, įmeta jo kuną ir išveža už miesto palaidoti.

Suvienytos Valstijos. Tarpe Suvienyty Valstijų ir Kolumbijos da vis neatėjo lyg susipratimui. Kolumbija da vis nenori tikėti, kad patrotino daulį sklypą savo re publikos ir su tuom milijonus, kuriuos Suvienytos Valstijos jiem siulė už daleidimą kunalo. Kolumbija nori, kad terptautiskas sudas nuspreštų, keno pusėj teisybė, bet Suvienytos Valstijos pripažino tai už bereikalingą, nes visos viespatystes, neįskiriat ir Anglijos pripažino Panamos savistovystę ir delto apie tai negali buti jokios abejonės. Tarybos dabar eina tik apie tai ar Panama turi apsiimti atmokėti pripuolancią jai dalį Kolumbijos skolų ir tas klausymas gal bus atidotas ant iszriszimo terptautiskam sudni. Nors Kolumbija ir grasinā užpulti Panamą, bet žinodama, kad toji raudasi po globos Suvienyty Valstijų, bijosi, nes žino, kad iszstikus kariai ne tik nieko nelaimės, bet da praloz.

Isz Amerikos.

Johnstown, Pa. Boswell Kompanijos kasyklose straikuoja nuo kelinto laiko suvirsz 500 darbininkų. Negalėdama pergalėti straikierių, kumpnija susimislijo iszvesti anuos isz savo istubų ir iszskabino visur notas kad straikieriai turi iszskraustyti iki 29 Gruodžio. Del didelių szalczių žmones negali kraustyti ir tarpu sferifo Colman o darbininkų pakilo muszti nės.

Pittsburgė pradėjo dirbti tris blekiniai fabrikai, kurie buvo sustoje nuo kelinto laiko dirbe.

Hazletonė Pa., buvo sustrai kavę 300 merginų dirbusių Duplan szilkiniam fabrike. In vietą straikierių kumpnija priėmė kitas mergaites, ir idant anos galėtų dirbti, parsiszaukė isz Wilkes Barre sferifą su keliais anos pagelbininkais (Deputies). Straikuojancios merginos nepaisydamos sferifo skaitliu je 300 užpulo ant tų naujų darbininkų, einanczių į darbą, jas apdraskė ir teip įbaugino, juog anos vietoje ką eiti

į fabriką parbėgo namo ir nemislija daugiaus apie pagelbą kumpnijos.

68 užmestli, 30 suzeteli.

Kucziuos vakare greitasis Baltimore ir Ohio kumpnijos trukis iszvažia o isz Pittsburgo į New York'ą su 150 pasaziერიų, tarp kurių buvo daugybė slavų, o gal ir lietuvių, angliszkos gazietos vadina juos vien foreineriais (svetimžemiai).

Už kelių deszimty mylių nuo miesto buvo susimuszęs ant tų pat relių tavorinis trukis. Nelaimės buta, juog to susimuszusio trukio atbėgantis greitasis negalėjo patėmyti, nes ans buvo kitoje pusėje kalnelio, apie kurį ėjo geležinkelio rėlės. Kas dar blogiaus, susidauzusio tavorinio trukio konduktorius neturėjo raudonų lempų paduoti signalus. Jis uždegė savo žiponą ir tik tokiu budu davė žinią atbėganciam expresui, kad rėlės užimtos. Bet buvo jau per vėlu. Greitojo trukio inžinierius mėgino sulaikyti truki, bet kad ans buvo ėjęs labai greit, sulaikyti vagonai ir lokomotyva nuszoko nuo rėlių ir nu sivertė žemyn į pakalnę. Pirmutinis vagonas užszoko ant lokomotyvos, kuriai trukus, karsztas vanduo su garu pripildė pirmąjį vagoną ir visus ano pasazieries gyvus susztino.

Isz visų 150 pasaziერიų nei viens neiszėjo be mažesno sužaidimo; užmuszty suskaiyta 68, o sunkiai suzeisų 30. Kas arsziausia bet, nekurie pasazieriai svetimžemiai iszlikę gyvi ir pamatę daugybę užmuszty, ėmė anuos, „rabavoti“, atiminejo pinigūs ir brangesnius daiktus, vietoje ką eiti pagelbon suzeistiams. (Mat, daugybė svetimtauczių buvo vazia vė į New York'ą, kad isz tų keliauti į tėvynę, tai prie savęs turėjo pinigų). Anglų gazietos labai piktinasi isz musų žmonių už tokį barbariszką pasielgimą, ir teisingai.

Daugelį tų vagilių jau suaresztavota. Kol sugrįž jie į tėvynę, turės dar kelis metus kalėjime atsėdėti.

Dovanai! Dovanai!

Nauja gyduolių knyga del vyrų, moterų ir vaikų, aprazanti visas informacijas, bus pasiųsta Jums jeigu jus prisiusite mums savo adresu.

Raszkyit ant szio adreso:

Zvezgda P. O. 268

Madison Sq. New York City.

Korespondencijos.

Minersville, Pa. Pereitą svaite mūsų lietuviszkā į parapija turėjo fair'us, pareigtus mainierių Unijos saleje. Pirmutiniai tie fairai musų miesto lietuvių įtaisyti ant naudes vietinės bažnyczios nusisekė kuogeriausiai. Pereitą nedelią musų prabaszczios bažnyczioje pagarsino, kad apmokėjus visus kasztas, gryno pelno liko suvirsz \$700 00 (septyni szimtai dol.). Tokiu budu dabar bus parapijos kasoje apie \$1800 00 (tukstantis asztuoni szimtai), kuriuos mūs prabaszczios istengė suzedęty per vienerius metus savo iszbavimo Minersvilleje. Kada pas mus atėjo neturėjo me kasoje nė cento.

Dabar jau neabejojamas kad neužilgo galesime pradėti statyti naują mūrinę bažnyczią, kurios visi parapijonys labai nori ir todėl žada nesigaleiti dėti reikalingą kasztą. A. L.

Isz Londono. 29 d. Lapkriczio musų parapija nulai kė extra susirinkimą, ant kurio pusėtina žmonių prisirinko. Kun. Talmontas, kalbėdamas apie parapijos reikalus, nupeikė lenkus, kurie yra maisztininkais dėl lietuviszkos parapijos. Kiti kalbėtojai teip pat grūdėno susirinkusius, nesusidėti su lenkais; guodėsi, kad kardinolas laikąs labiau lenkų pusę ir nenoris lietuviams tikrą jų tautos ir kalbos kunigą suteikti Pasakojo, kad lenkiszkoji parapija ėsan ti suvis silpna ir, lietuviams atsiraukus, ketiną lenkai savo bažnyczią parduoti. Ant galo sutarė paduoti didesnį praszymą pas kardinolą dėl gavimo lietuviszko kunigo, nes dabartinis mūs godotinas kunigėlis Talmontas pasakė, kad neilgai busęs Londone. Jis pasirenge grįžti į Lietuvą ir, nenoredamas palikti mus naszlaicziais, rupinasi kaip galedamas į savo vietą palikti kitą kunigėlį. Musų parapija labai pasigerino, bet jeigu liktume kokį laiką be savo kunigo, tai vėl parapija pradėtų eiti niekyn. Susirinkusieji vienbalsiai nutarė, visa parapija nusiduoti pas kardinolą, tiesų jieszkotų. Koks tų Straskauskas žadėjo visiems parapijonams tikietus iszpirkti dėl vazivimo. Kažin ar teip darys? Kaln ertis.

Pabandyk porą WAUKWĖ CZEVE RYKU del vyrų, po \$3.50, ant p. rdavimo p. Ben Friedman'o gerai žinoma

Unijos Czeveryku Sztorą

163 Grand st., arti Bedford ave., B'klyn, N.Y. DIDI PASKYRA AMBRELIU.

THE LITHUANIAN WEEKLY

„ZVAIGZDĖ“ — THE STAR

Official organ of

Lithuanian R. C. Alliance of America

published every Friday at 15 W. Oak St., Shenandoah, Pa., and 223 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

by Lithuanian Catholic Publishing Company

Rev. A. M. Milukas, Pres. and Sec'y, who is also Editor.

Rev. P. ABROMAITIS, Treas.

All communications must be addressed:

Lithuanian Catholic Publishing Company,

Shenandoah, Pa.

SUBSCRIPTION \$2.00 A YEAR.

Rates of Advertising:

One inch one month..... \$0.50

One inch one month..... \$1.00

One inch per year..... \$10.00

Sanvaitinis Laikrasztis

„ZVAIGZDĖ“

išleisva kas PETNYCZIA. — Kasztuoja nat metų \$2.00, i užmarę \$2.50.

Korespondencijas ir laiszkus su pinigai adresnokit:

Lithuan. Catholic Pub. Co., Shenandoah, Pa.

Idant Zvaigždė visiems įtiktu, reikia kuodaugiau vietinių žinių iš visų vietų, kur apsigyvenę lietuviai. Tos žinios turi būti paražytos trumpai, be jokių pamokinių, be izskraipymų, vien grynos, teisingos žinios.

Tas bet naujienas, kurių daugybė kas nedėlią į valias yra lietuviszkose naujokynėse, redakcija negali surankioti be pagalbos gerų, szirdingų bicziulių (prietelių), gyvenančių szioje placzoje „svецių szalcėje“.

Taigi praszome, labai gražiai praszome, savo gražių skaitytojų, idant nepatingėtų mums trumpai parasyti apie savo miestelio, savo kaimo naujienas (iš lietuvių vien gyvenimo). Rašydami nepridėkit, nei neatimkit nieko, nes pagražinimų mums nereik: turime redakcioje žmonių, kurie nudailūs kas reikia. Jus gi, Brolycziai ir Senutės (sakome sesutės, nes daugybė lietuvaiczių skaito mūsų gazetę), iik patį atsikikimą trumpai aprasykit.

Žinokit, kad mums nereikia nesmagių naujienų, kurios kitus žmones paniekina, aniems szlovė nuplėsžia, et visokios naujienos mums tinka. Ką kas gero padarė, kas kur gražiai pasielgdamas lietuviszką vardą pakele, tai

tas geriausia naujiena, tokią reikia pagarsinti, kad kiti sektų gražią paveizdą.

Mūsų valnamaniai vien jieszko kokių priekabių prie gerų žmonių, vien anuos izjuokia per savo gazetias. To mes nepagiriame. Esame katalikais ir viens kito szlovė turim pagodoti, ne mozoti asabiszkus dalykuą po gazetias.

Jei kur kas daug blogo daro ir apreiszkimas to niekadėjo gali suvaržyti jo blogą veiksmą, tai tokiame atsitikime netylėsime.

Naujos Knygos.

SZIAPUS IR ANAPUS GRABO.

Paraszė J. Gerutis. 1903 Spauda ir kasztais „Kataliko“, 3244 S. Morgan St., Chicago, Ill. psl. 186.

J. Gerutis tai gabiausias izš visų mūsų jaunesniųjų raszytojų, populiariuzatorių. Jo „Krilovo Pasakas“ žmo nės moloniai skaito dėl kalbos gražumo. Jo „Apeigų Rymo Katalikų Bažnyczios straipsnelį patalpinome pereitame „Zvaigždės“ numeryje, izš kurio mažo straipsnelio galima suprasti gerą pirmos kliasos raszytoją dėl žmonių.

„Kataliko“ redakcija perspaudindama jo veikalą (kurio korektą skaitė kun. Milukas) ant kuogeriausios poperos, pasitarnavo labai gražiai mūsų raszytenbei. Reikia tikėtis, juog redakcijai gausiai apsimokės dideli kasztai izsdėti tokiam gražiam izsleidimui.

LIETUVISZKOS PASAKOS IVAIRIOS. Surinko Dr. J. Basanaviczius. Dalis I. Chicago, Ill. Turtu ir spauda „Lietuvos“, 924 33 St. 1903.

Ant 275 psl. randame czia 141 pasaką, kurios pirmiaus buvo patilpė A. Schlencherio, Kr. Jurkszaiczio, Leskien'o ir Burgmano pasakų rankiuose, izsleistuose vokieczių mokslinczių.

Dr. Basanaviczius paaiszkina szitame izsleidime daugelį germanisimų ir polonismą, terszusių moksliszkus virszui pamintų vyrų izsleidimus, jis pataisęs tyrai lietuviszkais žodziais.

Turime pasakyti, juog szitas „pataisymas“ ir „apvalymas“ atima daug svarbos veikalui. Turime czia „pataisytą pasakų rankių“, kurio kalba neyra tikrai liaudies gyva kalba, nei-gali būti p. J. Basanavicziaus kalba.

Mūsų nekurie kalbos tyrinetojai, ką perdaug uolūs dalyke kalbos izsataisymo, neretai daro didelę klaidą ir savo darbų vertę daug, daug sumažina.

Teip daugelis „Dirvos“ izsleidimų (Dr. B. aas pasaky, „Jono Jr. Dainiai XIX“) neturi tokios moksliszkos vertės, kokią būtų galėję turėti, jei raszytojai nebutų užsimanę visur kalbos pataisyti pagal savo izzmanymą.

Pav. izš „Dainių“ negalime suprasti nei kaip raszė L. Iviniskas, nei kaip p. Jr. Jonas eiliuoja, nes randame ten tik p. Jr. Jono „pataisytas“ L. Ivinškio eiles.

Ir szitame pasakų izsleidime jei būtų paliktas or ginaliszkas tekstas, o „pataisymai“ ir paizskininimai būtų būvę atspausiti prieraze ar izszaszose, moksliszka vertė izsleidimo būtų užsilikusi ir sziaja knyga būtų galima pasinaudoti mūsų kalbos tyrinetojams. Dabar gi izseina vien knyga „pataisyta“ tinkanti tik mylintiems pasakas „X“.

Karvojaus Laiszkai.

SZESZIASDEZIMT ANTRAS LAISZKAS

Yra žmonių, kuriems rodosi, buk buti bedieviu — tai buti apszviestu, civilizuotu arba — kaip yra sakoma — „naujagadytiniu“ žmogum. Ne vienas tvirtai mislija, kad netikejimas į Dievą ir paniekimas bažnyczios atsi-rado tiktai pastaruose laikuose ir yra vaisium „naujusio“ mokslo ir „tobuliausios“ civilizacijos. Velionis Grie-szlius, kurs per Susivienijimo XV-tą seimą pasakė vieszai: „Kas dvideszimtame amžiuje kalba apie tikejimą!“ buvo tipizku perstatytoju tos ne civili-zuotos, bet turincios pretenzijas prie apszvietimo, draugijos dalies, teip balsiai rėkaujancijos (czia, Amerikoje) apie tautystę, kulturą, jezuitus ir Ispanijos inkviziciją. Tiems ponams rodosi, kad civilizacija kyla ir pletuojasi tik tuomet, kad žmonės atsizada „senų prietarų“, kad izszvysto izš „divasiszkos vergijos“ (tai yra tikejimo) vyztykly.

Tas yra netiesa. Istorijsa pa-rodo mums laikus, kuriuose izsztisi krasztai buvo papuolę į bedievytės belaisę, bet jų gavyžentojai stovėjo ant daug žemesnio civilizacijos laipsnio, ne kaip stovi dabar.

Prisizurekime Europai antrėje pu-

šeje asztuoniollikto ir pradžioje devyniollikto szimtmeczio. Rodosi, neseni tai laikai: szimtas, pusantro szimto — kas tai lakyvaizdoje tukstanczių ir szimtu tukstanczių metų, per kuriuos žmonės civilizavosi (bedieviai laiką žmogaus gyvenimo ant žemės skaito ne tukstanczių metais, bet tiesiog milijardais metų)! Vienok kokios didelės atmainos per tą trumpą laiką pasidarė!

Pirm szimto metų žmonija nežinojo nieko apie geležinkelius, apie pritaikymą elektrikos prie praktiskų siekių, apie telegrafus, telefonus, fonografus, apie spindulius „X“, negirdėjo nieko apie spiritizmą, hipnotizmą, evoliuciją, pozityvizmą. Pirm szimto metų chemija buvo tikrai užsimezgime, o tokių svarbių mokslų, kaip antropologija arba sociologija, nebuvo visai. Priesz szimtą metų d-ras Jenner vedė sunkią kovą su publiską opinią už skiepijimą nuo raupų, medicina ir chirurgija stovėjo ant labai žemo laipsnio; — žodžiu, civilizuotame sviete pirm szimto metų nebuvo daug, labai daug dalykų, kuriuos dadinamė civilizacijos vaisiais.

Gali pasirodyti, kad tokiuose tamsiuose laikuose žmonės buvo paskedę „amžinuose prietariuose“ ir nemislįo nieko apie išsilinosavimą iš „dvasiskos vergijos“...

Anaiptol! Bedievystė niekas nebuvo, teip prasiplatinusi ir persekiojimas katalikiskos bažnyczios nebuvo pasiekęs tokio augszto laipsnio, kaip pabaigoje asztuoniollikto ir pradžioje devyniollikto szimtmeczio.

Skundžiamės dabar ant Szliupo, kad su savo sztabu užspuldinėja ant tikėjimo ir bažnyczios; su baimė žiurime ant Combés'o, kovojančio Prancuzijoje su zokohais.

Nenusiminkime, broliai: seniau buvo daromi nepalyginamai nedoresni darbai.

Niekas teip neisnaudojo galybės išjuokimo ir sarkazmo priesz tikėjimą ir bažnyczią, kaip negarbios atminties Voltaire. Visokie Ingersoll'iai ir kito kie musų laikų bedieviai yra tikrai pigėmai priesz tą prieszreligiską titaną asztuoniollikto szimtmeczio. Voltaire'o įtekmė ant anuolaikinių žmonių neturėjo ribų. Au-trijos ciecorius, Juozafas II, peršienęs „naują gadininėmis idėjomis“ tuojau pradėjo spausti, kiek galėdamas, savo vieszpatystėje katalikis-

ką bažnyczią; uždarė daugybę kliosztorių, uždraudė szventas procesijas ir lankymą stebuklingų vietų, atėmė nuo vyskupų valdžių antseminarijų, paverzė bažnycznių turtus ir pridarė kitokių szposų, teip kad net pats popi-zius Pius VI turėjo važiuoti pas ciecorių ir maldauti palengvinimo bažnycziai. Išz Ispanijos, Portugalijos, Prancuzijos ir kitų katalikiskų kraszčių uoliausi apgynėjai katalikiskos bažnyczios, jezuitai, tapo išzvaryti be jokių ceremonijų, o popiezius Klemensas XIV tapo priverstas 1773 m. tą zokoną panaikinti. Kas dabar drįstų ver-ti popiežių panaikinti kokį zokoną?...

Lenkijoje 1744 m. Stanislovas Po-niatowski, paskesnis karalus, išleido knygutę, kurioje patarinėjo lenkams išzvaryti išz savo vieszpatystės visus zokoninkus, susiaurinti tiesas svietiskųjų kunigų ir atimti visas privilegijas nuo katalikiskos bažnyczios. Dvasia paniekimo tikėjimo ir bažnyczios teip buvo aiuose laikuose perėmusi visą draugiją, kad net kai kurie vyskupai pav. Krasicki, vieszai juokėsi išz zokoninkų, išz katalikiskos teologijos ir tt.

Li-tuvoje nebuvo geriau: juk vyskupas Masalskis tapo pakartas!...

Vienok bauriausia buvo Prancuzijoje. Galima sakyti, juog tame kraszte nuo įsigyvavimo didesės revoliucijos iki padarymo konkordato prie Napoleono (1791—1801 m.) nebuvo laikomos jokios maldynės. 1793 m. visoks tikėjimas tapo uždraustas; vyskupams ir kunigams buvo paliepta po bausmė mirties išszizadėti tikėjimo ir da-gi apsigarsinti, kad lygsziol apgaudinėjo žmones. Ir atsirado nemažas skailius dvasiskųjų, ką nedoro paliepimo paklausė: metė sutonas szalin ir vedė pacizias. Paryžiuje jau 1791 m. grazi bažnyczia szv. Genavitės tapo paversta į Panteoną, kuriame padėta kunus-tokių bažnyczios neprietelių, kaip Voltaire, Mirabeau, Rousseau. Visi Dievo namai tapo apleisti, apipleszti ir izdraskyti. Paryžiaus gatvėmis buvo vedžiojamas asilas su vyskupiską mitra ant galvos ir kunigiskais rubais ant nugaros. Szventas rasztas, maldaknygės, ražancziai, krucifiksai, szventi paveiksłai ir kiti ženklai dievotumo buvo vieszai deginami. Negana to. Norėdama panaikinti krikščionystę visizkai, revoliucija permainė visu kalendorių: pradėjo metus skaityti kitaip, panaikino senas szventes ir jų szventimą

baudė mirtim. Nebuvo daugiau nedeldienų, Kaledų, Szeszaitnių ir kitų szvenczių; per deszimtį metų bažnycziose neatsilaikinėjo miszios. Bet kad vis gi be szokio ar tokio tikėjimo žmoldija apsieiti negali, tad rudenyje 1793 m. tapo prancuzams primestas naujas tikėjimas, pramintas „proto“ tikėjimu. Lapkricio 10 d. tų metų jauna moteriskė buvo izskilminžioje procesijoje nuvesta į Paryžiaus katedrą, pristatyta ant altoriaus ir begėdizškai su smilkimais ir kitokiomis ceremonijomis pagarbinta, kaip „proto deivė“. Mažą dalį beprotysczių, kurių anamė laike izsardė prancuzai, skaitytojas rás Macaulay'o piezinyje: „Bertrandas Barere“ dabar spaudinamame „Žvaigždėje“.

Apleidžiu paskesnius Napoleono laikus, kuriuose nors žverizski persekiojimai nust-jo, bet katalikiską bažnyczia buvo vis gi laikoma dideliame paniekime.

Apie 1830 m. prasidėjo atakai ant krikščionystės izz kitos pusės: priesz tikėjimą atidarė savo arsenalą teip vadinamas „mokslas“. Vieni izz pirmutinių užpuldinėtojų buvo Strauss, kurs padarė sensaciją savo pasistengimais izzrodyti, buk Jezaus Kristaus ir apasztalų visai nebuve ant svieto; kitais žodžiais, buk krikščionystė neturinti po savim istoriskų pamatų. Pozityvistas Comte apreiszkė izskilmingu balsu, buk žmonija teip jau „subrendo“, kad gali apsieiti be jokio tikėjimo. Paskui atėjo materialistai ir pradėjo mokinti, buk D'evio, duszios visai nėra ir kad jų vietą užima slaptinga medžiaga ir dar slaptingesnė spēka. Marx pritaikė materializmą prie žmogiskų darbų ir apskelbė, juog žmonijos istorija — tai niekas kitas, tik nuolatinė kova už prozaiskiausius ekonomiskus reikalus (Istoriskas Materializmas). Kad dar priedams Darwin apgarsino kovą už buvį ir paėjimą žmogaus nuo bezdzionės, o Spencer su kitais filiozofais materializma ir evoliucionizmą pritaikė prie visko, nepaisydami ant to, ar kur tik ar netiko, — tuomet izzrodė, juog garsi Szliupo pranaszystė, skelbama jau dvidezimt metų, „uz deszimties metų nebus ant svieto nė kunigų nė bažnyczios,“ įvyks tuoj-tuoj.

Pasidarė kitaip. Pozityvizmas tapo palaidotas, materializmas apgyveno savo dienas, „proto tikėjimo“ senjai jau nėra ant svieto; Szliupo pranaszystė

stovi toliau nuo įvykimo, nekaip pirm dvidešimt metų. Iš jaunesniųjų mokslininkų nė vienas jau neįsipažįsta bedievyystės. Tyrinėtojai vietoje spēkos ir medžiagos atranda kaskart daugiau ir daugiau paslapčių prigimtyje. Nauji tikėjimai dygsta, kaip grybai po lietu, seni eina tvirtyn, ypacz drutinasi ir auga senas, paniekintas, labiausiai neapkenčiamas negerų žmonių, tikėjimas katalikiskas.

Ir tai vis darosi apszvietame dvidešimtam e. szimtmetyje!

Ką tai reiskia?

Tai reiskia:

1. Kad kilant mokslui ir apszvietimui, bedievyystė puola žemyn;
2. Kad tie visi ponai, ką užsipuldinėja ant tikėjimo vardan mokslo ir apszvietimo, patįs apie mokslą, apszvietimą ir net tikėjimą neturi didelio supratimo.

Neuasminkime, broliai! Gyvename ne bedieviszkuose laikuose, bet gadyneje tikėjimo atgijimo. Jau ir pas mus sziandien mažiau iszgirsi visokių „szliupiszkių“ zaurų, nekaip pirm 15 arba ir 10 metų: vieniems nusibodo, kiti, nematydami iš jų jokios naudos, griebėsi herезijų, bet ir szios, kaip parodžiau pereiname laiszke, turės isznykti.

Gyvename tokiuose laikuose, kad atstojimas nuo tikėjimo gali buti paskaitytas už grįžimą į praetį, ne už kabinimą už skverną žengiančios tolyn civilizacijos.

Neužmirskime niekad, kad žmonės jau pergyveno laikus bedievyystės vieszpataavimo. Regimai, vieszpatavimas nebuvo meilus, nes kaskart didesniame skaitliuje bėga jie nuo bedievyystės.

Augsztn szirdis! Nesibijokime bedieviszkių tauzijimų ir, artkojant žodžius didžio apsztalo, nesiduokime save suveduoti svetimiems mokslams.

Karvojus.

Visiems skaitytojams linkime laimingu Nauju Metu. Praszome nepamirszti Zvaigzdes, ir kiekvienam gauti po kelis naujus skaitytojus, teipgi Susiv. L. R.-K. sanarijus

Katalikškos Naujienos

(Tąsa nuo 3 puslapio).

lancausko stipendijos fondą, kad ir mėš nors kelis savo katalikus vaikus galetumėme isleisti į augsztesnius mokslus.

Pas mus tokia mada, juog užmanymą, kad ir svarbiausj, szelpiame kolei jis yra naujas, o paskui tuoj mums nusibosta tas darbas: tuojaus pradėdame viens ant kito rugoti, viens kitą kritikuoti, viens kitam pavydėti didesnio vardo. Gal but, kad mums nerupi jokio užmanymo įkunyjimas, vien tik mūsų paczių a-biszsko vardo pakėlimas.

Po teisybei nebuvo nei vieno svarbesnio užmanymo, kurj butų pilnai parėmę visi Amerikos lietuviai.

Vokletijos ciecorius, Vilhelmas II, yra tvirtai tikincziu Krikszczioniu.

Pirmi poros mėnesių du Vilhelmo II ojosunu, Augustas ir Oskaras, priėmė pirmutinę Komuniją, arba kaip vadina protestonai, podrutinimą. Vakare tą dieną ciecorius sziteip prakalbėjo į savo vaikus;

„Žiurint isz dvasiszkos pusės, szios dienos apeigos lyginasi priesiegai, kurią daro kareivis savo vėlavai. Prie to asz palygincziiau ir judviejų krikszczą; nes judu tapote įraszytu į eiles tųjų, kurie kovoja už Kristų. Mokinkitės vartoti savo ginklus kovose gyvenimo, nes judviem yra žinomas prilyginimas krikszczionio prie kareivio, kuris su uolumu vartoja ginklus, gautus nuo savo Vieszpaczio. Judviejų dvasiszkasis vadovas pirm visko stengėsi atsiekti, kad judu iszaugtumėte į vyrus su budu. Tas yra man pamatu viso gyvenimo, kada-gi be abejonės mūsų Vieszpats (Jėzus Kristus) yra ypata nuosaviausias, kokia gyveno tarp žmonių ant žemės. Ne kartą mėš gėrimės kalba didzių žmonių, ar tai filiozofų, ar karalių, ar poetų (dainių); bet galų gale jų žodžiai buvo tiktai žmonių: o žmonių žodžiai niekad dos neįstengs susilyginti nė su vienu žodžiu mūsų Vieszpates. Zmogaus žodis da niekad, nepatrakė pasekėjų isz visų luomų ir isz visų genczių prie to paties dalyko, prie to paties siekio, prispirdamas jį sekti, pasžvesti dėl jo savo gyvatą. Toksai stebuklas gali dėtis tik esant jo žodžiams Dievo gyvojo žodžiais, nuo kurių musza gyvastis ir kurie užsiliks per tukstanczių tukstan-

cius metų, kad tuo tarpu apie filiozofų žodžius neliks jokio atuinimo. Kiek asz pats patyriau, kmpinis akmuo ir pamatas mūsų gyvenimo, priguli nuo to, kokiame padėjime yra mūsų doszia priesz Dievą, mūsų Iszğanytoją. Sziandien yra kariaujama už jį ir pries jį bet be abejojimo ta astri kova, verdanti priesz mūsų Vieszpatį, yra tik tik aiszkiu parodymu, kad Jisai nepaliauja gyvavęs terp mūsų su visa savo ypatos galybė, visų branginamas ir pažistamas. Jo paveikslas spindintis szviesa visados gyvuoja czia ant žemės, o akys mūsų proto ir tikėjimo jį mato,— nuo jo apturime pagelbą, pastiprinimą ir gyvastį. Vienatine mūsų parama, vienatiniu mūsų iszğanymo inkaru yra ir visados pasiliks Jėzus Kristus; ir todėl isz visos szirdies asz duodu judviem szitokį patarimą, kurj privalote sekti per visą savog gyvenimą: dirbkite, be nuilsimo darykite gerai, nes tame yra užverta paslapstis krikszczioniszkojo gyvenimo. Ir atminkite sau, juog didžiausias bausmės yra vertas, kurs nedirba ir nesirupina sunaudoti apturtų gabumų“.

Szitoje prakalboje, po kuria gali pasiraszai kiekvienas katalikas, yra isz reiksztos ciecoriaus Vilhelm II tvirtas tikėjimas į Jėzusa Kristaus dieviszkumą.

em.

Patemijimai.

Kartais vardan augsztų idealų yra daromi žemi darbai. Czolgosz vardan darbininkų gerovės nusovė Mc Kinley'ą. Combes vardan laisvės stengiasi isznaikinti Prancuzijoje liuosybę vaikų mokinimo, hakatistai vardan platinimo civilizacijos persekioja lenkus. „tauticziai“ vardan patriotizmo užsipuldinėja ant katalikškos bažnyczios, o nezaležni „kunigai“ vardan tautystės apszmeta „dvasiszkomis asabomis“ ir apgaulinėja žmones.

Reikia pripažinti, kad kaip kada įvyksta gyvenime senas pasakymas Johnsono:

„Patriotizmas yra paskutinė prie-glauda latro“.

Pirm kelių metų po Ameriką ir Angliją važinėjo su prakalbomis nekoksai Ruthven su paczia. Ruthven (jo tikra pavardė buvo kitokia) sakėsi buvęs pirmiau katalikiszku kunigu, jo pati girėsi pabėgusi isz katalikiszko kliszto-

riais. Kvailių lengvatikų ir fanatikų nestokavo, ir pora darė iš biauvinimo perstatytojų katalikiskos bažnyčios gerą geselį. Kaip gi nedarys, juk tai buvo lūdininkai, kurie „savomis akimis“ žiūrėjo ant kunigų ir minyškų „baisių darbų“!

Ilgainiui išėjo į aikštę, kad ex-kunigas ir ex-kunigizka tai pora paprasčiausiai apgaudinetoja; Ruthven niekadoms nebuvo isaszventintas į kunigus, jo pati niekadoms nematė klišoztoriaus. Tai-gi jų „patyrimai kunigysteje ir zoknikysteje“ buvo įprastomis melagystėmis.

Panaszių Ruthvenų ir Ruthvenienių visasados buvo, yra ir bus. Skelbia jie žodžių ir rasztu kiaurus melagystes, kurias vadina „revelacijomis“ isz kunigų ir zoknikų gyvenimo. Tiki joms mulkiai, liežuvininkai ir neprieteliai katalikiskos bažnyčios. Sziļpus, Makalojus, tula boba“ ir kiti „apgyneja moteriu liuosybę priesz kunigų pasikėsinimus“ kartoja tas melagystes iki nuobodumui. Po teisybei, tie ponai ir „tulos bobos“ apie kunigų ir zoknikų gyvenimą tiek žino, kiek Bostocko „Konsulis“ žino apie gyvenimą garsaus mokintinio pirmutinio visame svietė universiteto: „Academia Terrae Mariae“

Pernai prezidentas katalikiskos organizacijos „Zjednoczenie“ Polskie Rzymso-Katolicke“, nekoksai Szopinski, iszszauke galvą tautiskos lenkiskos reformuotos bažnyčios, nekoki Hodura, i disputa, apsiūmdamas Hodurį iszrodyti, juog jo, tikėjimas neyra mokslu. Kristaus, Hoduras disputa priėmė, bet su sąlyga, kad sudžiomis butų; neprietelis krikščionystės, vadas Galicijos socialistų, L. Daszynski; negyvenanti sutikime su katalikyste, poetė M. Konopnicka; svajotojas - mistikas - filiozofas, bet neturįs katalikiskų persitikinimų, Lutoslavski, ir pora kitu.

Ta sąlyga iszrodė saiteip: asz, Hoduras, nesitikiu laimėti disputos; bet jos, nepriimti man yra didelė gėda; todėl už sudžias pasirenku bent isz didesnės dalies tokius, vienpusiszkus žmones, kurių prieszinga pusė priimti negali, — ir atliktas kriukis! Disputos nebus, bet asz galėsiu skelbiti visiems, kad ja priemiau tik mano prieszininkai jos... pasibijojo.

Po teisybei, tai Hoduras bijo osi dis-

putos ir iszkrėtė — komedija.

Nesenai kilo gincias tarp žinomos milijonierės Alenos Gouldziutės ir katalikiskzo kunigo Earley už protestoniszka biblija. Gouldziūtė yra sena merga, užsiimanti labai uoliai filiantrapija, kurią vis mėgsta mažiau ar daugiau pasudyti savo protestantizmu. In steigusi miestelvyje Irvington-on the Hudson mokyklą siuvimo, pana Alena paliepė kasdien joje skaityti protestoniszka biblija. Tadą vietinis kebonas, kun. Earley, uždraudė katalikėms lankyti tą mokyklą, sakydamas, juog skaitymas protestoniszkos, t. y. sudarytos sektariszkiems siekiam, biblijos gali jas atitraukti nuo savojo tikėjimo. Isz to tarp milijonierės ir kunigo kilo ginciai apie tai, katra biblija: katalikiszka ar protestoniszka, yra tikresnė. Aut galo Gouldziūtė apgarsino konkurą paraszymu geresnių ir teisingesnių tyrinėjimų apie vertimus szvento rasztu į angliską kalbą, paskirdama tam tisklui 1750 dol. Konkurą tapo apgarsinta per lupas Wilberto W. White, protestonų biblijos mokytojų mokyklos prezidento. Tos pats White pasirinko pagal savo norą sudžias, kurie spręš avie prisiųstų tyrinėjimų vertybę. Sudžios, žinoma, nus prės teip, kaip konkurso apgarsintoja norės — ir bus atliktas kriukis, tai vra, pana Alena bus, „all right“, o katalikiskas kunigas „no good“.

Panaszi istorija tarp Brooklyno „korespondento“ ir vietinio klebono. Ponas „korespondentas“ apsiėmė parodyti negalimą daiktą — iszrodyti, juog ne teisybė yra teisybe, bet su sąlyga, juog bus atloszta negirdėta lygziol komedija su penkiolika sudžių isz kiekvienos pusės, szimintė ant stalo ir kitokiomis pabuklėmis, kieszamomis tydzia į aikštę užslėpimui baimės. „Baimė yra gzdinimu“ — pasakė Hill. An pasakiskzas žydas, kuris bāndė iszgzdinti tariamus galvažudzius ūzmovimu ant vienos rankos kepurės, ant kitos jarmulkos, labai primena Brooklyno insnatorių ūzmanusį igyti vardą teisingo korespondento komiszkū įvedimu į salę net penkiolikos savųjų sudžių, ostantatyviszkū iszmet mu ant talo samto dolerių ir kitokiomis fanfaronadoms, turincziomis užslėpti kinkų drebejimą.

Oi, komedija, komedija — tuo didesnė komedija, kad akyse nekurių žmonių ji pasirodo pavidale... tragedijos

Nuo Maskoliško parubezio

Ateina žinios, juog lietuviszkas knygas gauda, nevien rusiszki žandarai, bet pradėjo jiem tame padėti ir Vokietijos jų tarnystos sebrai.

Poroje vietų prūsų lietuvoj netoli maskolisko rubėziaus darė kratis vokiszki žandarai, jieszkolami lietuviszkų knygu. Radę lietuviszkas knygas sukonsfiskavo visas, palikdami vien maldaknyges. Tarp užgrobtų knygu pas prūsų pavaldinius buvo pora desmizorių, n. 4. „Dirvos Žinyno“ egzempliorius.

Keizerio žandarai pasiėmė Dirvą žadą isz jos mokytiis „lietuviszkai szprekiuoti“.

„Dirvos Žinyno“ prasiplatinimui Maskolijoje labai užkenke „Vienybėje“ patilpusio žinios, kad „Dirva“ yra siuntinėjama per maskoliszka zygunę.

Pora maskoliszku ūrednikų (mokanczių lietuviszkai), per kurių tarpinykystę ejo „Dirvos Žinyno“ knygos į Maskoliją, dagirdė, kad amerikoniszkas laikrasztis „Vienybė“ rasziusi apie to žurnalo siuntinėjimą, atsisakė tarpininkauti, sakydami, kad nenorį save į bėdą įgramzdinti už lietuviszkas knygas, jei paczių lietuvių gazetios nemoka užtylėti apie tokius dalykus, denuncijuoja.

Menama, juog pora „aitrių anti-klerikalų“ lietuvių pasinaudojo isz „Vienybės“ žinomos neapykantos dėl „Dirvos Žinyno“, idant įbauginti anuos parubezio ūrednikus tarpininkus. Tie tarpininkai bijosi net, kad tokia „Vienybė“ jų vardus nepagarisintų.

Turime czia pavyzdį, kaip musų anti-katalikiszka partija kariauja priesz katalikus.

Andai nekurię liberalai mėgino sukelti lermą ant Žvaigždės už korespondenciją isz Pilviszkijų, kur iszpeikta Dr. Matulaiczio peiktinas pasielgimas. Ten bet nieko nebuvo tokio, kas butų aną galėjęs sukompriuoti akyse policijos.

Dr. Matulaitis juk buvo isztrėmime. Taigi paminėjimas to, už ką jį jau nubausa, jam neužkenks ir vadinti tą korespondenciją denuncija gali tik akli socialistai. Dr. M. vieszai aną savo anti-katalikiszka agitaciją varo ir maskolijų valdzia ir žandari jam dar „krestą“ (kryžių) už tokį katalikystės groivima suteiks, nors už kitus dalykus pirmiaus jį baudė. Maskoliams labai patinka jei mato kuri isz katalikų darbuojantis priesz tikėjimą, bile tik priesz jų valdzia nieko nedaro.

Taigi, jei Žvaigždės anoji korespondencija papulis į rankas maskolijų žandaro, užtikriname, kad jį pakels to dakta ro vardą jų akyse. S—s.

Jonukas Karklynas eina Lietuvos pazintu.

Parasė Prietelis
(Tąsa.)

Penkėtas vaikų, tai ne penketas paršiukų, kuriuos būtų galima nupenėti ir paskersti rudenį. Reikia visus išmokinti ir padaryti žmonėmis, nesunaikinus ukės ir nesuskaldžius žemės. Karklynas taip ir padarė. Anot tos kalbos ir vilkas l'kos sotos ir ožka sveika. Visųpirma jis išmokino savo vaikelius pagarbinti Dievą. Žėdnas galėjo skaityti ir, nuėjes bažnyčion, neziopsodavo, bet melzdavosi ant knygos įkanden paskui kunigo. Likęs namie prisilaikydavo šios eilios pamaldoje: nuo ryto pagiedodavo adynas „Nekalto Prasidėjimo“. Potam atskaitydavo „Maldas Rytmetines“ su „Saldžiausio Vardo“ litanija. Valandoje dešimtoje kalbėdavo „Ražančių. Vienuoliktroje — „Mišių Maldas“, Evieliją ir pamokslą kunigo Geručio. Pabaigoje „Nešparines“, Karunką ir „Maldas Vakarine“.

Gaspadorystės amatą Karklyno vaikai mokėjo neprasciau už Dievo garbę. Gaunelis, Simukas, kalė lygiai su Rigos draugystės kalviais. Inkuręs savo paties kalvę (Tornsberge*), pelnydavo per dieną kone po tris rublius ir nei mislyti nebemislydavo be grįžti Tėvynmeiliuosna. Dukters, motynos rupestingai mokamos, prasigarsino, kaip pačios gerosios apygardos mergaitės, kaipo manios verpėjos, audėjos, siuvėjos, vėrėjos ir pirmosios gospadinės visoje parapijoje. Vakaruškos ir guzinės nebuvo joms nei galvoje; jos rupinos tiktai apie namų žygį ir ruošą. Užtat bernaičiai galando dantis ant jų. Karklynas negalėjo atsiginti piršliais, duryš neužsidarydavo nuo svečių. Budavo, diena išuosa, šunes jau ir loja; žiurėk — piršliai jau ir beatvažiuoja.

Visųgeriausias daiktas buvo tas, juog, Simukui išsimokinus kalvystės ir apsigyvenus Rigoje, Karklyno žemė liko negalinta. Joniukas tapo vienas gospadoriumi ir nebebuvo reikalo draskyti tėviškes. Ištikro, kam bevėrta būtų buvusi Karklyno manta, perskelta į dvi dali? Penki margiai — tai tik viena ubagystė; nei eiti kitur užsidirbtų, nei namie sėdėti. Eisi kitur, savo apleisi; dirbsi savo, duonos neužteks. Tą teisybę matome sziantdien patįs. Septyni broliai skaldo tėvo valaką į septynis gabalus. Pasidaro septyni arkliai, septynios karvės, septyni kakaliai (pečiai), septyni sieksniai malkų, septynis kartus po septynis vaikus. Valakas-gi palieka kaip buvęs ir ne tampa septynis sykius platesnis ir ilgesnis. Buk tada gudrus ir išsiversk, kad nori! Skaldymo pasekmės yra szios: visi septyni daros pavargėliais, visi ubagai, visi be skatiko ir be duonos. Čia vėl vaikų, kaip pupų, sakytumei, kas iš maišo juos krato kasmet; visi nuogi ir alkani. Kuo pridengsi maži ulelius ir kuo papenėsi, kad išdailint laukas — tris žingsniai platumo, vienas puras sėjimo? Jeigu šuo atsigultų skersai rėžio, tad ju snukis būtų ant vienos ežės, o vuodega ant svetimosios. Ta didžiausia Lietuvos

nelaimė ir biauriausias budas skaldymo ir dalijimas žemės tarpe brolių nesutiko Karklyno dubos. Dievui dėkui, Karklynui pasisekė išrėdyti visus vaikus padoriai ir užlaikyti savo valaką cielybeje. Vieną sunų padirbo garsingu Rigos kalviu, antra, Jonuką, pastatė savo įpėdiniu ir karšintoju. Dukteris išleido už išmintingų vyrų ir gerų ukininkų, kurie džiaugės be galo, gavę geras pačias ir doras motinas.

Jonukas, kaip pamatysime toliau, buvo vikrus vaikas, didis tėvynmeilis ir nemažas žingėdys.

JONUKAS PAS BAJORA.

Jonukas buvo jau užaugęs pusbėrnis ir, tėvo gerai mokomas, žinojo nemaž. Ukę ir rastą išmanė kiaurų-k aurai. Karklynas ir-gi negalėjo sunui nei savo rankų, nei liežuvio; ką jis pats žinojo ir mokėjo — o mokėjo ir žinojo daug, kaip augėdai girdejojė — to išmokė ir Jonuką. Jonukas įgijo nuo tėvo ypatingą meilę Lietuvos ir lietuviškos kalbos, nors jis galėjo puikiai kalbėti dar dviem kalbom: maskoliška ir lenkiška.

Vienkart, Visų Šventų vakare, tarė Jonukas tėvui:

— Tetel! bene būtų geriau pavaikščiojus po svietą? Nors aš čia ir daug išmokau, bet vis-gi nenkenktų paregėjus, kaip žmonės gyvena kitur, ką valgo, ką veikia, kokį budą vedą?

— Kur gi ketini keliauti! — paklausė Karklynas savo Jonuko.

— Nežinau, kur Tėtė parodysi, — atsakė Jonukas.

— Kad jau teip nori būti gudrus, — tarė Karklynas sunui: tad pradėk iš čiapat. Paalgauk bent metus pas bajorus, pažink pirmą jų veislę, o potam galėsi nukakti toliau. Lietuvos bajoras, nemislyk, nėra tai paprastas paktūstis; jis pučia per storas lūpas ir nelabai šneka su musiškais.

Anapus Bevardžio ežeriuko, bent puskelis nuo vieškelio, šmėksojo aplūžusios triobos. Buvę tai akalica Varsavka, kurią mūsų žmonės vadino Gyvatyne; buk dėlto, juog ten buvusi kituomet tokia daugybė gyvacių, žalčių, glodenų, driežlių ir driežų, kad niekas negalėjo pasirodyti nesukupotas. Gyvėntojų buvo Varsavkoje septyniolika; visi laikė savę už bajorus, nors popierius teturėjo tiktai tris: Kvaiševskis, Snaizglevicia ir Liurbo. Kiti, neparodę lenkmetyje jokio savo bajorystės dokumento, liko užrašyti prie valsčiaus kanceliarijos. Vienas prisirašė už penkių mylių, kitas už toliau. Prie savo valsčiaus nesirašė nei vienas; drovėjos būti paskaitytais tarpu muzikų. Triobesiai buvo pastatyti ne teip, kaip pas mūsų žmones; įpelniui; bet žėdnas skyrioms, nevė vien sėdziai. Ivaziavus Varsavkon, nepigu buvo atilikti kame yra vartai. Vienos tvoros, vieni žiogriai, visi supuvę arba įgriuvę. Visa septyniolika tų Varsavkiečių nesutikdavo begalo ir vaidydavos nuolaidai. Neuzsileidavo vienas kitam ir keršydavo kasdien; policija neivaziuodavo iš Varsavkos per kiaurus metus. Kad he asesoriūs, tad uriadnikas nebaigdavo niekuomet sude.

* J. Tornsbergas — Rigos priėpilis, Inkon Telgovas (Nytaujos).

Ton tad Varšavkos bajorynen pateko Karklyno Jonukas, užsigėdęs pamatyti svieto. Buvo tai padame šv. Martyno, kada jis, atėjęs pas Kvaiševskį, pasisakė nors ką nors.

— Czy umiassi po polskiemu? — užklausė Kvaiševskis Jonuko. Jonukas apsimėtė nesuprantis ir žiūrėjo, akis išpletęs. Priešakusi Kvaiševskio pati įvertė jam klausimą. Sako: ponas klausia, ar mok lenkiškai?

— Aš esmi lietuvis, — atsakė Jonukas, ir moku lietuviškai.

— Pamiečaj, durnidlo, že nieumiaussy po polskiemu, nie możesz nei sviniow paś!

Ponia vėl persakė Jonukui lietuviškai: „Kvaiševsk! neįsimokės lenkiškai, negali nei kiauilių ganyti.“

Jak vacpan vabiszsi? — klausė Kvaiševskis Jonuko.

Mano tėtušis vadinas Karklynas, — atsakė Jonukas.

Paskuctvo! — sušuko Kvaiševskis. — Kur aš dėsiu tave su tokia biaužia pravarde?

— Kokia čia bėda? — atsiliepė Kvaiševskienė.

— Juk yra galima pravardė permaityti, kaip visi bajorai ir senovės kunigai kad permaitė. Šit mūsų Snarglevičė buvo kituomet Snarglius. Liurbo — Liurbis. Irgi kunigas klebonas, buvęs anuomet Molis, dabar rašo Malevičė.

— Gerai sakai, — tarė Kvaiševskis pačiai. — Bėdos nėra. Nu, tad tu, Jonuk, busi nuo šiandien Karklynėkiai.

Ar ant visad aš taip vadįsiuos, ar tik pakol pas Tamstą busiu? — paklausė Jonukas.

— Kad mano ausys negirdės, vadinkis tu nors šunimi, — atsakė Kvaiševskis.

Alga sudebėjo ir Jonukas pradėjo tarnauti. Buvo tai ketvergo vakaras. Ryto rytą visa šeimyna, apsiėjusi savo žygi, sėdo pusrytautų, ir Kvaiševskis drauge. Gaspadiinė padavė uždaryti barėčių ir galopi košės su saldum-pienu. Visi valgė nusilaizdami, tik vienas Jonukas nekišo nei šaukšto. Atsirikęs duonos papeneti, pasiėmęs vandens skardinėlę, žiobutį pats vienas stalo gale.

Čegeto tu žlebiniaasz sam jeden, jak naszlai-
cziukn (ko žlebseni pats vienas, kaip našlatis), atsiliepė Kvaiševskis.

— Man pėtnyčia šiandien, — atsakė Jonukas.

— Aš negaliu valgyti su pienuku.

— Kvaiševsk! negi tau vienam Pėtnyčia? Kodel mėš valgome? — barės Kvaiševskis ant Jonuko.

— Aš nežinau, kodel Tamstos valgotė, — teisi-
nos Jonukas. — Tėvynmeilių sodziuje visi pasninkauja Pėtnyčias ir kitus pasninkus, Bažnyčios užsakytus Girdėjau, mano tėtušis pasakodavo, dėl kokios prie-
žasties reikiu uslaikyti pasninkus. Soredoje delto, kad Judas Iškarjotas pardavęs Jėzų Kristų šydams, Pėtnyčioje, kad Išvanytojas miręs už mūsų ant kry-
žiaus; Subatoje buvęs paguldytas grabė. Villijos...

— Susitok mums pamokslą sakyti! ne kunigas esi, — perkirto Kvaiševskis Jonuką. Atmink, juog

sodzius yra kas kita, o akalica vėl kas kita. Sodziuje gyvena tamsūs žmonelės, o čia pas mus gyvena bajorai. Čia moka visi lenkiškai, dar kai kurį žodį ir lotiniškai, o ten pas jus niekas nemoka; arba kad kurs ir kalbi, tad, sakytumei, per gruodą važiuoja Mėš, bajorai, rėdėme anuomet Lenkų karalystę, bu davome karvedžiais ir karaliais, o sodziоны buvo vi-
suomet muzikais ir mūsų vergais. Užtai gi mėš ne-
seksime jų, bet jie tesekie mus. Sakau tau, muzikas-
lietuvis nesuilygjis su bajoru lyg sūdo dienos; nei moksle, nei lenkiškoje kalboje, nei religijos daly-
kuose, nei niekame.

— Bet vis-gi bajorai yra katalikai, — užkirto Jonukas Kvaiševskiu.

— Žinoma, katalikai, — atsakė Kvaiševskis, — ir dar geresni už Tėvynmeiličius.

— Ar-gi? — pamislijo Jonukas savyje.

Subatos vakare Kvaiševskis pasišaukė Jonuką ir liepė jam prisitaisyti ant rytojaus nuvežti jį ir poniją bažnyčion. Kvaiševskis buvo kažkodėl labai link-
smas tą vakarą ir teip sakė Jonukui:

— Jonuk! Proszę mnie i poniją jutro povażniaci. Przygotuj pakinklow, poszukaj wadelow i zalożysz bėruka i szirmuka. Deguta nie żaluji.

Nedėlios rytą Jonukas, užsimovęs kepurę su si-
dabriniau kaspinu, melsvu ploščiūm užsivilkęs, bildino poną ir poniją bažnyčion. Nežinodamas savo ponų upo, kaip juodu mėgsta važiuoti, išnaravo ar greitai, Jonukas drožė gan šauniai. Puskelyje Kvaiševskis persegėjo Jonuką, ištaręs:

— Jonuk! nie kabaldinij, ristelėmis jedzi.

Jonukas priturėjo arklius ir pabaigė vežti, įtikęs abiem. Prie išventkiemio vartų Kvaiševskis pagyrė Jonuką, išlipdamas iš vežimo, kad gerai vežęs.

— Ačiu, tarė, tobie, vaike, že ne jesteś nas wy-
wrocwisy (Ačiu tau, vaike, kad mudviejų neišvertė).

Toliaus bus.

Kaledu Dovanos.

JACOB MORCH

Pargabentojas

Deimentu

Parduoda puikiausius auksinius dail-

us, o ypatingai naudingus ant Kalėdų dovanų

Lietuviai, visi eikite pas

KALEDU DOVANOS.

KALEDU DOVANOS.

Jacob Morch, 130 Broadway, Brooklyn, N. Y.

James J. McGinty

Laidotojas lavonu ir balsamavotojas prie lietuviszkos parapijos Brooklyne.

Laidoja ant visokių Kapinių

Parsamdo karietas ant sžermenu, veselijų ir kituose reikaluose labai pigiai.

Gyvenimas ir kancelarija po 72 So. 2-nd Str., stonia po 76 So. 1st Str. Brooklyn, N. Y.

Stonia atdara diena ir naktį. Telephonas: 559 Williamsburg.

Negirdetas Daiktas

Gražiausias ant svieto popieros ir su visokiais gražiais kvietkais dėl rasymo gromatų, ne tik į Lietuvą ale yra tinkamos dėl kiekvieno žmogaus, su visokiais paveikslais ir su maldelem ir gražiais apskaitymais, kaip tai į tėvelius, gimines, dedes, tetas, pažįstamus, vaikių ir mergules, mergučių ir vaikinius labai meliom pavinczavonem ir visokiom dainelėm, isz visu 12 gatviniu Lietuviszkių ir Lenkiszkių su gražiais kvietknotais kopertais, tik 25c. už tuzina 6 tuzina už \$ 1.00. Betejus tik 10c. Atidaromi altorėliai tik 20c. Szilkinė abrozėliai tik 10c. Tukstantis naktų ir vienu tik \$ 1.00. Tejų metų Linkmsa Valanda tris milziniškos knygos tik už \$2.00. Visokių abrozėliu nuo 50c. už 100 iki \$8.00 doleriu. Lietuviski rašančiai nuo 50c. iki \$5.00 už tuziną, visokių szkaplieriu nuo \$4.00 iki \$10.00 už 100 te visokių knygu dideles krautuves ir pigiu galima gaut kaip kitur. Geriausios traujos 80c. ir 55c. už bakuska su prisintimtu. Reikalauu agentu ir duodu gerą uzdarbį. Uzsiuryskit szita adrsia.

Johan Nauchikas
37 Franklin St. New Britain, Conn.

Klausykit!

Ar reikia Tamstoms ką norints nusipirkti, geriausiu daiktų? Jeigu taip, tai kreipkitės tautei!

JUOZA MATUTI

112 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Asz padidinau savo krautuve, kurioje galit gaut visko, kaip: Dzicgorėliu, kokių tik ant svieto randate, teip vieniną kaip ir kabonų Visokių lengvų aukšniu ir pauksuotų, o ir sidarinių. Aukšniu žiedų, kokių tik kas nori. Spilni, kompas, visokių instrumentu, armo nių ir cilindriu dėl grąjinamų masininkų. Masininkų ir dėl rasymo gromatoms. M o n y k n y g a i r visoki prietaisai dėl darymo stakų. Istoriszki knygu ir kijos tik vandisi lietuviszkų kalboj. Puikni maldakyniu, dideliu ir mažu, ir visoki abrozėliu. Puikni popieru dėl rasymo gromatų, su pavinczavonėmis padabomis ir kvietkomis. Kas veltu su isz augszciau minėtu daiktu parsitraukti, tai tegul prisijunčia gromatoje 5 centis markėm, o apturė paku kataloga, kokių dar lietuviszkų korbje halboje nesiranda, o kuriam yra viskas aprasyta apie kožną tavorą. Kas pirks, tas nesigandis, o gaus gerėnį tavorą, ne kaip pas kitus.

Rasykite gromatas ant szitokio adreso:
JOS. MATUTIS, 112 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

Ar raszai kur gromatas?

Jeigu taip, tai pas mane gali gauti visokių popieros gromatom. Rasite su visokiaisia gražiomis kvietkomis ir su gražiais kvietkainiais ir su visokiais dainelėmis ir su visokiais paveikslais. Tuzinas 0c. Popieros su tzeidzinamonis kvietkomis labai gerios, viena 15c. Abrozėliai, ant paveikslo altorėliu, iszleidi džiama. Viduj matyti szv. paveikslai. Po 10c. Szilkiniai abrozėliai po 10c. - zilkinės pavinczavones po 15c. Agentai gautu didelį pelną. W. UKMANN, Bx 14, Sta. W., Brooklyn, N. Y.

Schneider Bro's

Lietuviszki Kraucziai

296 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.

SIUTAI ant orderio geriausiai ir pigiausiai atlekami. Geriausia vieta visume Brooklyne. Galit su-inkalbeti lietuviszki. Dėl kriancziu parduomu geriausiu materijos knuopigalysiai, nesperkami tiesiog isz fabrike. Neuzmirszkit tikrajį vietą pas

Schneider Bro's

296 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.

S. JARMULOWSKI

No. 54 Canal Str. New York.

Banka Europoje, Hamburge: N. Jarmulowski
Luebeck: N. Jarmulowski & Co.

Stebetina prosa!

Vaikams prie miszių sukniuos... \$3.50... Kurozok 75c. \$1.00, \$1.75. PLOSZCIAI \$16.00 ir daugiau. Kunigiszkos aukijos \$12.00 ir augszciaus. Gera visiu cilė drapanų \$18.00 ir augszciaus. Paltos extra \$20.00 aug-zestau.

BOHNE BROS & CO.
34 Barclay St.

ZMIJECZNIK'S

Jeigu turi REUMATIZMA,

GALVOS, SPRANDO, STRENU, KAULU SKAUDEJIMUS - teipgi jeigu skauda vidurinis, turi nesvetkas kepenas arba kraują rytuodyta - tuom laikimk EGIUTERRO No. 1, nes szitas vaistas yra kuonopasekmingiausias nuo skaudimiu viduriu, lyg daug drugi, priepuoli ir gripu. Trajaną teipgi gali gauti aptiekoje A. G. Groblauoko, arsidelanczių isz 3-devyneriu visokių kugaliu ir zolin. Ją pripajista kaip geriausia tarp visų kitu trajanku. A. G. Groblauokas, kaip seiniai praktikavojantis savo apielinkėje, jau yra zinomas tarp musu tautes Amerikoje, kuris visada patarauja atsakancziam pas jį nusidavusiems ligoniams. Apart to, kaip tyrintojtas ligu, gerai jas jau patia.

Taigi budamas negaleje arba taip krotiam neramume, kreipkis prie jo. Adressas: A. G. GROBLEWSKAS, 111 MAIN STR. PLYMOUTH, PA.

Puikniausias Lietuviszkas Hotelis

Kaz. Radziejewicziaus

121 E. Centre St., Shenandoah, Pa. tuojaus szale Lehigh Valles Dipo, po deasibe ranka, einant į miesta.

Tai puikniausia ir szvarniausia vieta dėl svetėliu ir labai paranki dėl tu, kurie atkelaus į Shenandoah. Pa. Apart visokių atleku ir alaus turi didelį zopostą pargabent isz Europos visokių vynu, cigaru, o teipogi perlaiko visokias valgius ir disterius. Pikelvini gali gauti nakvyne ir prieteliskę rodę vnamams yra tai vienatine ir puikniausia vieta szlam Shenandoah'e, o kas kartą atsilanky, tas pas kitus dangian ne eis.

Teipogi parduodu szpinkortes ir siuncziu piningus i visas dalis vieta.

DABININKU BARUSO KRAUTUVE
KOBRE,
85 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Skrjbeles, Kepures, ir Czeverykai
Vyriszki drabutiui didziausiam pasi
rinkime

KUPARAI ir VALIZOS.
Ypatinai daug Kalnu.
Nioks negal matene preke už musant
Grand st. padaryt.

Tikrai gryna
Altoriaus Vyna
 gausit pas Barnston Tea Co.,
 6 Barclay St., New York.
 Importuoja jie rusizka arliaga,
 kava ir visoki vyna.

Sekencijos knygos:
 Istorija Seno ir Naujo Istatymo 25c.
 Dogmata apie pragara 15c.
 Trumpi atsakymai ant tikrėti
 neįmū priez Religija 20c.
 Izguldymas Laoretan Litanijos 35c.
 Juoku Knygole 25c.
 Paalpasai Gyvojo Rožancz 25c.
 Socializmo ateitis, apysaka 40c.
 Dvi Seerys, apysaka 40c.
 Gannainos pas:
 Rev. J. J. KAULAKIS
 108 1/2 So. 5-th str. Philadelphia, Pa.

H. VENSKIO
Harmonia Hall
 46 Avenue A
 tarpe 8-cijos ir 4-tos ulozijos
 New York.
 GERU VYNU, LIKIERU,
 ALAUS ir CIGARU.
 DIDE SALE DEL SUSI-
 RINKIMU ir SZVENCZIU.
 BOLIU STALAS ir
 BILIARDAS.

Naujausios Knygos:
Aventino neregis — labai puiki istorija isz pirmuju amziu krikscionystes, su paveiksleis, prekė 90 centai.
Pirmutinis ballus — komedija viename akte (dėl teatro), labai puiki ir juokinga, prekė 10c.
Idu Sala — labai uzimanti apysaka, prekė \$1.00.
„Seventies“ Bossijos mistjone-rial — labai uzimanti knyga, vos dabar iszejo isz po spaudos. Kas nusipirka, nesigradinu. Prekė 75 centai.
SZV. KAZIMIERIUS, drama 3 aktuose — 10c.
EDGARAS, paraszyta kunigo Juodysiusiu. Kožnas lietuvis ta knyga privalo turėti, nes joje gražus pamokinimai ir iszaiskinimai zsiadioniu įvairiu prisztekėjimiskiu dalyku. Prekė \$1.00.
 Smit knyga galima gauti ir pas kun. Juodysiu, razant ant zio antroso: Rev. Dr. Juodyzius, St. Joseph's Church, Walnut St., Oshkosh, Wis.

PROFESORIS DR. E. C. COLLINS.

Naujas spsabas gidimo.

Insisenejas daugmetine procia ant dirvos naujausio datirimo medikizsko, o patvirtintas isz tukstanzio atestikimu, aukauja

PROFESORIS DR. E. C. COLLINS

140 W. 34-th Str., New York, N. Y.

PREZIDENTAS "THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE,"

140 WEST 34-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

Wisiems kentemiam ant kokios norint ligos, norint ant labaj persisenejusios ligos. O kad tasaj naujas spsabas gidimo atneza tiesiog stubukinga palengwinima, jog pakele liginis no lomos supulu trumpame lajke sugrazina del juja pajuosti ir gali uzsimti darbu, ludina tukstanzej gramata dekingistes no zmoniu, kurie sunkio- ni ligoni buvo pripasuti, trumpame trakioje lajko likosi del juju sugrazinta cielebeje svejkata ir daugelis raso jog kada wisu gidintoju juosus aplejdo, pripazindami uz neizgidoma liga, tada, paraso abejodami pas profesori Collins'a ir sztaj stubukias! uz keli dienu naudojant giduoles jauti sabetina palengwinima ir jau intisejo jog ad- gas svejkata. Del to-gi ne wieras, jagu ira dalipsetu kokias norints liga tegul no nusimens nes gali butie svejku. Nauji iszradimaj kizantisi gidinancizca sztukos no del wisu isz tuju mokintu zinomi, kurie no patajinis trumpame lajke izgidint tokias ligis, kurios priez no senj buwo pripasintus uz neizgidomas. Del juo atzena ajszkus apraszimas ligos, tejo-gi trumpas atsakimas tejp, ar ne, ant omiau patalpintu uzsklausima.

KLAUSIMAJ, ANT KURIU REJKIA ATSAKIT TRUMPAJ TEJP ARBA NE

A isz tawo dimnio numire kas ant wicata?	Ar turi galwoje swajguli?	Ar taw skauda kaip sztaipinisi?
Ar isz giminiu katrae ne krauce ant ligoes ziedis?	Ar turi nora swajgiti?	Ar lengvaj palisti?
Arba inkstai?	Ar taw widurej kaip rejkia?	Ar ne trumpaj kwepnos?
Ar koeti?	Ar skauda krutiles?	Ar daug gerl arlie kos ir alama?
Ar skauda galwa?	Ar j g r e d i s z o n i a i?	Ar turi romulizma?
Ar skauda ausies?	Ar optaka drucejji ardis?	Ar pazuotose ar jankinis?
Ar plauke isz nosies?	Ar šre... taw ranka?...	Kaip iszerdo tawo szlapumas?

Ant tu wisu uzklausima rejke ajszkėj api tawo liga apraszit, kokiu spsabu ir kaip tankej pasirodinoje, kas lab- jausa kenke ir no kaip ilgaj ir t. t. Atraszikite si atida, o lise e l g d i n t i. Iajmingi ir tiksite in darba. Jago kas ne tiketu, tegul persakjo zamian patihisi a gramatas ir i p o b e l y o n e m i s.

NOTKERIZAN NERIEGULINANT
 Per 6 motus kentejau kofoa mebezi ebi-
 sus apulius atrenose ir kirwanos. Tejp
 gi skaudelmas gawo... ano wargino.
 Jokis daktaris ne galėjo del manes re-
 szewat mano apulius kol ne paze-
 sio Prof. Collins, kuris wote i' me-
 nest izgidino. PAULI A. SAMPSON,
 CHICAGO, ILL.

II A
 GU SHI...
 Falo (Hija) prad...
 kurio del manes...
 sur...
 an...
 1507... N. Y. C.

III A
 Prof. E. C. COLLINS:
 Gali jusu paginti, jog naudodamas
 siu Jusu stotamsi swieku swieku. Bu-
 tus swiekitis lise o ne melnais jog
 si Jusus pazeibowite. Jan mas ausioje
 didejimas swiekos o widurios urto e
 melnas. Tegul Jusu Diewas ka-
 li e ant swieki atlijko.
 Dr. J. JONAS STRACH,
 Kęstutis, O.

Turime szimtus l i t k i u t a t u su padekawone, i turin erik n del siu kos wietos pata pint ne galime. Del to-gi ligo-nej ne zudinkite wite, nes gisunkites kaip wicikame pas paranzija specia is a Prof. Collins'a, o trumpame lai-ze busite izgidinti. Atsiminkite, jog su lica neisi sposu, o kas sciedien duosis lengwaj izgidinti, tai rito gal pa- rejtu su sunkenibia gidinti. *energenje liginis priez tejp u dinamus elektricinis dir us. Liginis ken-ke per taj del serwes o prielaima gidinami. Tejp d r i j, tai apgarizate.* Ne kenkite, jago kensti ne rejka laujete, nes Prof. Collins Jus izgidins. Raszikite szenidien ne laukite ritojus. Adressas:

The Prof. Collins New York Medical Inst. 140 W. 34 St. New York.

Koks džiangsmas, Kalėdos už duris. Kalėdos su visais savo linksnumais ir džiangsmu, tai šventė dėl mažų ir didžiųjų.

"The Oldest and Most Reliable"

Gorman's

ESTABLISHED 1857

229-235 GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.

Ar jau mįšlijot apie Kalėdines dovanas?

Lelikiu.

"Onkaišiai gražios, o jų lokia daugybė; ir žinokit, prekės yra labai žemos, nes mes turim šimtą meta dangian lelikų, kaip kada nors. Atsiveskit vaikus!"

Zabovū.

Jūs nepailumit žūrėdami ant visų tų dyvų daiktų, kurių ezia turim. Daugumas daiktų po 10 c. jau suteiks jums puikų užsėso praleidimą.

Pirštiniu ir ekopetalozų visckio budo ir didžiojo paskyrojo. Dovanu dėl vyru galima išsizrinkti iš marszkiniu, kuklarysziu, petnesziu, pasivilkimo rubu, lystatogiu ir daugel kitku. Jei norite pinigų pasicėdyt, apsipirkdami Kalėdoms, eikit pas

JOHN J. GORMAN CO.
229-235 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Sveikata! -- Ilgas Gyvenimas!

Teip visi sako, kurie perka valgius nuo **J. Krauczeliuno**. Jo sztoras visada yra pripildytas szvieziis tavorais, kuriuos pardavėnėja daug pigiau kaip kiti. Užcėdyk pinigus ir su drutik savo sveikatą pirkdamas valgius pas

J. Krauczeliuna,
118 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

UŽDETA PER 30 METU.

Adam Schulz Son

Karpetu, naminiu daiktu ir reikmeniu parduodam ant lengvų iszsidėrėjimų.

Mes iszredysim jums nama už \$1.00 ant nedelios.

ADAM SCHULZ SON

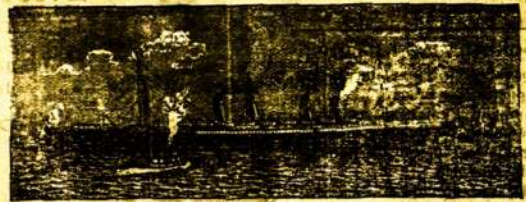
267-271 GRAND ST.

Szakinė kupczystė 225 BROADWAY, BROOKLYN, N Y.

BISCHOFFS-BANKING-HOUSE

uždėta 1-48 1884

Name Staat-Zeitung. prie užvažiavimo ant Brooklyn, New York
Słusztame pinigų ir visas daili avietė pigi saugeti ir

ISZBUODAME SZIPKORTES IN EUROPA IR ISZ EUROPOS Bankoje savo visados laikome daugybę pinigų dėl iszmainymo, kaip tai.

Maskolijos rublių, Vokietijos markių, Austrijos guldenų ir t. t.

DABARTINE PREKE SZIPKORCZIU:

Izsz New Yorko į Bremą ant Expreso	\$38.00	ant reguliarisako	\$32.00
" " " į Hamburgą ant Expreso	\$34.00	ant regul.	\$32.00
" " " į Antverpą	\$32.00	ir į Rotterdamą	\$32.00
Izsz Brems į New Yorką ant Expreso	\$40.50	ant reguliar.	\$38.50
" Hamburgo " " " "	\$38.00	" " "	\$35.50
" Antverpo " " " "	\$38.50	izsz Rotterdamo	\$38.50

Dabar sluncziam ptalgus tiesiog į namus.

100 rublių už	\$52.50	50 rublių už	\$26.50	40 rublių už	\$21.35
30 " "	\$16.00	25 " "	\$13.35	20 " "	\$10.75
15 " "	\$8.18	10 " "	\$5.50	5 " "	\$2.88

Dėlei artesnės žinios raszk

BISCHOFFS BANKING HOUSE

2 Centre str. (State-Zeitung Building) New-York

Nedėlioje banka atvira nuo 10 iki 12 adynai.

V. DACKEVICZIUS

Biuras pardavimo laivakoreziu ant visų užatlantiszkių linijų.

Mainymas ir siuntimas pinigų į Lietuvą, Lenkiją, Rusiją ir Galiciją be jokio kasztų tam, kuris pinigus gauna.

Teipogi apsaugojimas nuo ugnies ir ant gyvaties. — Lygiai atlikti visokias pėras rubeziuose Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos.

Thomas, Tucker Co., West Va.

Telephonas: Cumberland, Davis Coal & Coke Co.

Labai didelis pigumas ant ZIEMINIUKSIUTU IR OVERKOTU

J. MIELDAZI, 122 S. Main Street, Shenandoah, Pa.

Turime prisiuvė daugybę ant naujų metų visokios mados ir visokios materijos. Stuvam kostėmėram ir parduodami kiekvienam pritaikom kol tinka kuogeriausiai. Jeigu netinka pasiuvimas arba materija, mes atuninom arba pataisom uždėka. Musų materijos yra naujos ir szviežiai pargabentes tiesiog isz fabriku; jos neguli skloduose po 10 iki 15 metų kaip pas kitus. Tuojaus pasiuvam ir parduodam kuopigiausiai, overkoczius už 7 iki 10 dol. Pasiskobinkit ateiti pakol turim visolių saizų. Broliai bus labai užganzdinti ir linksmi, jei pirkas pas J. MIELDAZI.

Teip pat parduodu szifkortes ir sluncziu pinigus i Lietuvą, be jokiu klaidu.

Dr. M. Krasauskas, ANTIQUARIAN & NUMISMATIST, Chicago, 3051 W. 43rd St.